

[Ministeren for skatter og afgifter]

ning i utide, medfører forslaget ingen væsentlige ændringer.

For skattepligtige personer med negativ skattepligtig indkomst vil forslaget medføre, at den negative indkomst vil blive reduceret med det afgiftspligtige beløb. Det er dette reducerede underskud, som kan fremføres til de efterfølgende 5 indkomstår. Et underskud kan herved kun benyttes én gang.

Lovforslaget tilsigter samtidig at tilvejebringe adgang til, at midler vedrørende opsparing i pensionsøjemed (kapitalpensionsmidler) og rateopsparing i pensionsøjemed, der for 50 pct.s vedkommende kan anbringes i aktier, konvertible obligationer, investeringsbeviser og sparekassernes beviser for garantikapital, også skal kunne anbringes i andelskapital i en andelskasse.

Den foreslåede ligestilling af aktier og sparekassers og andelskassers beviser for henholdsvis garantikapital og indbetalt andelskapital er fundet rimelig, efter at andelskasserne ved lov nr. 154 af 24. april 1985 om ændring af bank- og sparekasseloven i det alt væsentlige i relation til tilsynslovgivningen er blevet sidestillet med banker og sparekasser.

Forslaget forventes ikke at have næneværdige administrative og provenumæssige konsekvenser.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale forslaget til Folketingets velvillige behandling.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Jeg skal hermed tillade mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om tipning.

(Lovforslag nr. L 130).

Lovforslaget går ud på at forhøje de tilskud, der i 1987 skal ydes til idræts-, ungdoms- og kulturformål af tipsmidlerne.

I henhold til lovforslaget skal dette ske ved at nedsætte statsafgiften af tipsomsætningen, således at tipsoverskuddet stiger. Det foreslås at nedsætte statsafgiften fra 17 til 14 pct.

Baggrunden for regeringens ønske om at forhøje tilskuddene er dels en vis stagnation i tipsoverskuddet, dels et stigende behov for tilskud hos idrætsorganisationerne m.v. på grund af øget medlemstilgang og almindelig prisstigning.

Regeringen agter at nedsætte et udvalg, der skal undersøge, om tipsmidlerne kan forøges på længere sigt, f.eks. ved introduktion af nye spilleformer. Det foreslås derfor at begrænse afgiftsnedsættelsen til 1987.

I regnskabsåret 1985-86 udgjorde tipsomsætningen ca. 1,3 mia. kr. Gennemførelsen af lovforslaget vil derfor – under forudsætning af uændret omsætning – betyde et provenutab for staten på ca. 40 mill. kr. og en tilsvarende forhøjelse af tilskuddene.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets hurtige og velvillige behandling.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Jeg skal herved tillade mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om beskattning af medlemmer af investeringsforeninger. (Kontoførende investeringsforeninger).

(Lovforslag nr. L 131).

Lovforslaget har til formål at modvirke, at der gennem kontoførende investeringsforeninger skattefrit realiseres kursgevinster på fordringer, der ikke opfylder kravet til mindsterenten efter kursgevinstloven. Efter de gældende regler kan kontoførende investeringsforeninger realisere kursgevinster uden skattemæssige konsekvenser for hverken foreningen eller medlemmerne, hvis blot medlemmerne lader deres indskud i foreningen stå i mere end 3 år.

Den samme mulighed er der for skattefrit at realisere aktieavancer.

Ved kursgevinstloven er der gennemført regler, som modvirker, at pengefordringer udstedes med store skattefri kursgevinster. I forbindelse med denne lov blev reglerne for udloddende investeringsforeninger tilpasset kursgevinstordningen. Ellers ville der være mulighed for gennem en udloddende investeringsforening at omgå ordningen. Denne mulighed eksisterer fortsat for medlemmerne af de kontoførende investeringsforeninger.

Efter de gældende regler beskattes medlemmerne år for år af renter og udbytter, der tilskrives deres indskud.

Det foreslås at udvide den løbende beskattning af medlemmerne i en kontoførende investeringsforening, således at de i lighed med personer, der ikke er medlemmer af en sådan

[Ministeren for skatter og afgifter]

forening, bliver skattepligtige af kursgevinster og aktieavancer.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til velvillig behandling i det høje Ting.

Hans Hækkerup (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af et menneskerettighedscenter i Danmark.

(Beslutningsforslag nr. B 71).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Samtykke til behandling:

Formanden:

De under punkterne 8 og 9 på dagsordenen opførte sager kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministre:

Formanden:

Det som nr. 9 opførte spørgsmål (spørgsmål nr. S 363), der er stillet af Elisabeth Bruun Olesen (VS) til finansministeren, udgår efter ønske fra spørgeren til skriftlig besvarelse.

Spm. nr. S 362

1) Til statsministeren af:

Carsten Andersen (SF):

»Kan statsministeren oplyse, om der er forskellig besvarelsespraksis i regeringen, alt efter om spørgsmålet er stillet af et almindeligt medlem af folketinget eller af et medlem af finansudvalget?«

Skriftlig begrundelse

Den 14. november 1986 spurgte Carsten Andersen bl.a. arbejdsministeren, indenrigsministeren og socialministeren om eventuelle

planer om forøgede brugerbetaling, direkte eller indirekte, og fik nogenlunde enslydende svar.

Den 13. november spurgte Jes Lunde gennem finansudvalget: »Der ønskes en oversigt over, hvilke gebyrer der er indført for at øge brugerbetalingen i forbindelse med offentlige ydelser, samt bemærkninger om, hvilke gebyrer der påtænkes indført«, og fik bl.a. de pågældende ministeriers konkrete svar på det stillede spørgsmål nr. 27 i finansudvalget.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Det spørgsmål, hr. Carsten Andersen i denne sag har stillet, og det, som hr. Jes Lunde har stillet gennem finansudvalget, var indholdsmæssigt ikke helt identiske, men de angik samme tema. Der var imidlertid den forskel, at hr. Jes Lunde også udbad sig en egentlig oversigt over de gebyrer, som allerede på daværende tidspunkt var foreslået indført.

Det er baggrunden for, at svarene heller ikke blev helt ens. Man kan sige, at de sådan set var identiske; den eneste forskel er, at svaret til hr. Jes Lunde også kom til at indeholde den ønskede oversigt.

Når jeg skal svare på det principielle spørgsmål, må jeg naturligvis sige, at regeringen ikke har og ikke bør have en forskellig besvarelsespraksis, alt efter om spørgsmålet er stillet af et medlem af Folketinget i forbindelse med onsdagsspørgetiden eller af et medlem af finansudvalget gennem finansudvalget.

Carsten Andersen (SF):

Jeg kan takke statsministeren for den sidste del af svaret, men vil gerne indlede med at stille det spørgsmål, jeg skal stille, nemlig: på hvilken måde vil statsministeren indskærpe over for ministre, at de skal overholde det, som statsministeren her har sagt?

Jeg forstår ikke rigtig den første del af statsministerens svar, for hr. Jes Lunde spørger nemlig også om, hvilke gebyrer der påtænkes indført, således at hr. Jes Lundes spørgsmål på samme måde som mit spørgsmål drejer sig om, hvad det er, man agter at indføre. Jeg tænker her på spørgsmål nr. S 218, hvor jeg også spørger om, hvilke betalingsordninger for offentlige ydelser der vil afstedkomme forøgede brugerbetaling. I

[Carsten Andersen]

spørgsmålets indhold drejer det sig om det samme, nemlig: hvilke øgede betalinger vil de betalingsordninger, som er foreskrevet af finansministeren, afstedkomme for brugerne? Men medens man i finansudvalget får en redegørelse, får vi her i Folketinget i onsdagsspørgetiden et svar, som er helt intetsigende.

Statsministeren (Poul Schlüter):

De to spørgsmål er vitterlig noget forskelligt udformet. I hr. Jes Lundes spørgsmål blev der direkte bedt om en oversigt, og den kom så, men ellers må det principielt være sådan, at spørgsmål besvares ens, og det er noget, alle ministre ved og altid har vidst. Derfor synes jeg ikke rigtig, der er noget grundlag for, at jeg skulle indskærpe, at praksis må være sådan. Det er allé opmærksomme på.

Carsten Andersen (SF):

Jeg skal give statsministeren ret i, at der er forskel på hr. Jes Lundes spørgsmål og mit spørgsmål, idet jeg må trække finansministeren rundt i spørgsmålet to gange, før jeg får svar. Derfor relaterer mit spørgsmål nr. S 218 sig til det tidligere spørgsmål nr. S 143, hvor jeg får en specificering. Derfor er der ingen grund til, at jeg beder om den specificering en gang til, så jeg beder egentlig bare om at få at vide, hvad man har tænkt sig at gøre med de enkelte beløb. Derfor er der en forskel, men i substansen er der ingen forskel, og derfor vil jeg meget kraftigt henstille til statsministeren, at han indskærper over for ministrene, at der er samme vilkår. Hvis statsministeren ikke kan gøre det på stående fod, vil jeg foreslå ham i sit lønkammer at overveje at indskærpe det over for sine ministerkollegaer.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm nr. S 317

2) Til *socialministeren* af:

Poulsgaard (FP):

»Vil ministeren overveje en ordning, hvorefter pensionister frit kan vælge, om de vil spise deres middagsmad på en restaurant eller på et hotel i nærheden af deres bopæl?«

Skriftlig begrundelse

For øjeblikket får en række pensionister deres mad fra kommunale plejehjem. Det er en glimrende ordning, som Fremskridtspartiet har fuld sympati for, men det er jo stadig en ordning, som isolerer de ældre, hvorimod man kunne tænke sig en ordning, hvor pensionisterne frit kunne vælge, om de ville spise deres middagsmad på et hotel eller en restaurant i nærheden af deres bopæl. Man ville hermed slå to fluer med ét smæk: man ville hjælpe en branche, nemlig restaurationsbranchen, som er inde i svære problemer, og man ville fremme det sociale samvær for pensionisterne.

Spørgeren mener ikke, at en sådan ordning ville fordyre den eksisterende madudbringningsordning væsentligt, og selv om det skulle være tilfældet, mener spørgeren, at man alligevel burde overveje sagen og give pensionisterne dette tilbud.

Poulsgaard (FP):

Vi har i Danmark den udmærkede ordning, at pensionister, der har lidt svært ved at gå, kan få bragt mad ud. Mange gange foregår det med taxi. Desværre har vi jo set, at man begynder at indskrænke det nogle steder, hvor man kun kører mad ud én gang om ugen, således at pensionisterne selv skal opbevare den i køleskabet.

Normalt plejer Fremskridtspartiet ikke at stille særlig udgiftskrævende forslag, og jeg er ganske klar over, at dette spørgsmål kan koste penge, men alligevel håber jeg, at socialministeren er positivt indstillet over for, at vi giver de ældre, der har lyst, mulighed for at spise et måltid på en restaurant frem for at få maden bragt ud.

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Jeg kan sige til hr. Poulsgaard, at det efter bistandsloven er således, at det er kommunalbestyrelsen i den enkelte kommune, der træffer bestemmelse om, hvordan omsorgsarbejdet, herunder for de ældre, lokalt skal tilrettelægges og støttes. Jeg kan som socialminister alene fastsætte nogle retningslinjer for, til hvilke omsorgsforanstaltninger der kan ydes økonomisk støtte efter bistandsloven. Heri hedder det, at der kan ydes tilskud til omsorgsarbejde, som tager sigte på, at pensionisten kan forblive i eget hjem, og til om-

[Socialministeren]

sorgsarbejde, der er egnet til at aktivere pensionisten. Det vil sige, at udlevering af mad opfylder målsætningen, men det er kommunerne selv, der bestemmer, hvordan ordningen tilrettelægges.

Jeg har hørt om, at en enkelt kommune har forhandlet med Hotel- og Restaurationsforeningen om en ordning med spisebillerter til pensionister til restauranter, men at ordningen blev opgivet af økonomiske grunde.

Der er altså ikke noget i bistandsloven, der hindrer en kommune i at lade madudlevering foregå i et samarbejde med den stedlige hotel- og restaurationsbranche, men jeg tror, problemet ligger i, at en ordning med spisning på restaurant formentlig vil blive dyrere for kommunerne og dermed også for pensionisterne.

Jeg kan i øvrigt sige, at hjemmeboende pensionister, hvis de ønsker det, godt kan deltage i det sociale samvær, som jeg udmærket forstår hr. Poulsgaard lægger vægt på, derved, at de i visse tilfælde har valget mellem enten at få maden leveret hjemme, som hr. Poulsgaard nævner det, eller at spise på et plejehjem eller et dagcenter eller i nogle særlige cafeteria-køkkener, som nogle kommuner har oprettet specielt for pensionister. Men jeg kan konkluderende sige, at der ikke er noget, der hindrer kommunerne i at indføre sådan en ordning, men jeg tror, at det alene er et økonomisk problem, idet man også har nogle balanceproblemer med hensyn til, hvor meget man kan kræve i betaling af pensionisterne.

Poulsgaard (FP):

Jeg er nødt til at sige tak for svaret. Det var i hvert fald ikke afvisende, men det var heller ikke særlig positivt. Hvad nu, hvis ministeren lod et lille cirkulære gå ud til kommunerne om, at vi er parate til at betale? For det er klart, at dette her vil koste flere penge – det sagde jeg også i begrundelsen for mit spørgsmål – og kommunerne har jo et stramt budget. Altså: er ministeren indstillet på at betale den merudgift, der eventuelt ville blive?

Faktisk blev jeg ked af det sidste, ministeren sagde. Ministeren sagde, at man kunne spise på cafeteriaer. Ærlig talt, har man prøvet at spise på cafeteriaer nogle gange, så er det ikke så spændende. Derfor har jeg ikke

nævnt cafeteriaer i begrundelsen for mit spørgsmål; jeg har nævnt hoteller, restauranter og lign., hvor man får maden serveret, hvor man får en lille smule betjening, og hvor man kan sidde i hyggelige omgivelser. Men jeg må vel foreløbig nøjes med at sige tak for svaret og udtale håb om, at man vil prøve at arbejde videre med dette her, for at det kan blive noget, der tilbydes samtlige pensionister i dette land.

Carsten Andersen (SF):

Hvis ministeren udsender sådan en henstilling, som hr. Poulsgaard foreslog, vil ministeren så overveje at medtage i et sådant cirkulære, at kommunerne måske kan tage initiativ til at oprette spisesteder, hvor pensionisterne kan deltage i madlavning og indkøb, således at man måske får lagt et vist socialt netværk omkring den situation, at de ældre og de gamle skal spise sammen?

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Min sidste bemærkning til begge spørgerne skal være, at jeg bestemt synes, der ligger meget formålstjenligt og aktiverende i, at vi kunne få pensionister til at bevæge sig rundt i et lokalsamfund i stedet for at sidde hjemme hos sig selv og føle sig isolerede.

I øvrigt vil jeg henvise begge spørgerne til, at vi kunne få dette spørgsmål yderligere belyst under den debat, som vi allerede torsdag skal have her i Folketinget under første behandling af nogle lovforslag, som netop har at gøre med de fremtidige ældres servicesystemer, og hvordan vi kan betjene den nye gruppe pensionister, som kommer til, og som bestemt ikke har noget ønske om at føre en passiv tilværelse hjemme hos sig selv. Jeg er ganske enig i de to spørgeres intentioner, men lad os bruge den debat, der nu kommer i kraft af disse lovforslag i morgen i Folketinget, til at finde ud af, på hvilke måder vi bedst kan opfordre kommunerne til at gå videre i disse baner. Jeg siger bare, at jeg ikke agter at give kommunerne et pålæg om, at det skal være lige præcis sådan.

Poulsgaard (FP):

Jeg vil gerne takke ministeren for, at hun ikke var så afvisende.

I min omtale af cafeteriaer vil jeg gerne lige sige – for at der ikke skal være misforståelser

[Poulsgaard]

– at der ikke lå nogen kritik af cafeterier. Men vi ved, at man ikke får betjening i cafeterier; det får man på hoteller, og det er den betjening, jeg mener samfundet skylder de ældre.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 299

3) Til forsvarsministeren af:

Albrechtsen (VS):

»Kan ministeren bekræfte, at NATOs milliardinvestering i flyhangarer er udtryk for, at USA i sine planer lægger større vægt på hurtigt at kunne bruge de danske baser som udgangspunkt for flyoperationer ind i Østeuropa, og at dette også har sammenhæng med de nye, offensive doktriner (FOFA m.fl.), som NATO har antaget?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge ministerens årlige redegørelse vedrørende 1985, s. 21, skal der i de kommende år bruges 1,1 mia. kr. fra NATOs infrastrukturprogram til bygning af flybeskyttelsesanlæg i Danmark til brug for de allierede flyforstærkninger.

Ifølge Jyllands-Posten den 25. november 1986 sætter NATO nu dette gigantiske anlægsarbejde i gang.

Udbygningen af de jyske baser antager dermed et omfang og har tiltrukket sig en interesse i NATO og USA, der gør det nærliggende at tro, at det ikke så meget er hensynet til forsvaret af det danske territorium, men snarere mere vidtrækkende militære formål, som ligger bag. USA og NATO investerer ikke sådanne beløb i baser i Danmark for danskernes blå øjnes skyld.

Den egentlige grund er, at USA nu anser disse baser for gode angrebspositioner i forbindelse med de nye offensive angreb doktriner (FOFA, dybe slag m.fl.). Derfor ofres der gerne milliardbeløb på sagen.

Noget tyder på, at den fortsatte voldsomme udbygning af baserne efterhånden fremkalder bekymring også i danske militære kredse. Måske er der en vågnende erkendelse af, at det ikke er af hensyn til danskerne, at disse baser forberedes til krigen, og at der i en krisesituation vil blive handlet hen over hovedet også på det danske militær, der næ-

turligvis af USA opfattes som en brik af ringe betydning.

I hvert fald er denne erkendelse nok baggrunden for, at Jyllands-Posten nu kan oplyse, at flyvevåbnet ikke er udelt begejstret over planerne om at bringe allierede forstærkninger til Danmark så tidligt som muligt.

Men ministeren kan vel nærmere redegøre for denne bekymring.

Forsvarsministeren (Engell):

Jeg skal først sige til hr. Albrechtsen, at bygningen af beskyttelsesanlæg for fly ikke er noget nyt, hverken her i Danmark eller i andre europæiske NATO-lande. Der er i årenes løb bygget sådanne defensive anlæg til hovedparten af danske fly på de militære flyvestationer. I forbindelse med NATOs løbende 6-års infrastrukturprogram er der inden for alliancen i enighed truffet beslutning om at bygge bl.a. de fornødne beskyttelsesanlæg til allierede flyforstærkninger, og denne del af infrastrukturprogrammet omfatter alle de europæiske NATO-lande bortset fra Spanien og Frankrig, der som bekendt ikke deltager i dette program. Det er selvsagt klart, at det er nødvendigt på samme måde, som tilfældet er for de danske fly, at beskytte de allierede fly, som vil blive tilført i en kritisk situation.

Jeg vil også gerne slå fast, at bygningen af disse beskyttelsesanlæg til allierede flyforstærkninger ikke på nogen som helst måde ændrer de eksisterende planer eller den operative anvendelse af modtagne flyforstærkninger, som jo har til opgave at forsvare dansk territorium mod angreb.

Hr. Albrechtsens antydning af, at begrundelsen for disse beskyttelsesforanstaltninger nok er, at danske flystationer skal bruges som udgangspunkt for flyoperationer i Østeuropa, savner ethvert grundlag. Det er sikkert kun hr. Albrechtsen, der kan se noget fordækt ved, at et militært forsvar forsøger at beskytte sine installationer og fly bedst muligt.

Albrechtsen (VS):

Nu savner mine oplysninger ikke grundlag, for det er en kendt sag, at FOFA-doktrinen er blevet godkendt, og at man må operere efter den. Det skal så ses i sammenhæng

[Albrechtsen]

med – og det vil jeg bede ministeren bekræfte – at der ikke er tale om, at man nu blot bygger nogle få hangarer, og at man ikke har haft nogen før. Så vidt jeg er informeret, har man allerede 70 og vil altså foretage en enorm udvidelse med henblik på, at der kan ankomme langt flere styrker.

Det skal også ses i sammenhæng med, at man drøfter planer om f.eks. udbygning af de nordjyske havne med henblik på modtagelse af mere udenlandsk militært udstyr, fordi man betragter forbindelsesvejene fra bl.a. Storbritannien til Hamburg og Bremen som dårlige og derfor opprioriterer det jyske område som udgangspunkt for dybe slag.

Jeg vil også bede ministeren bekræfte, at man på det orienteringsmøde, der netop har fundet sted for danske journalister i SHAPE i Bruxelles i NATO-hovedkvarteret, udtrykkeligt har oplyst – jeg citerer fra Socialistisk Weekend den 5. december – at »... om de allierede flyforstærkninger til Danmark erklæres det åbenlyst, at de skal bruges til gennemførelse af den såkaldte FOFA-doktrin: dybe slag bag fjendens linjer.«

Forsvarsministeren (Engell):

Nu har vi ved flere lejligheder her i Folketinget haft mulighed for at diskutere FOFA, og derfor behøver jeg ikke at gentage de irettesættelser eller berigtigelser af hr. Albrechtsens påstand om; hvad FOFA indebærer, som hr. Albrechtsen også ved denne lejlighed gentager. FOFA er, som jeg nu har sagt her i Tinget ved utallige lejligheder, ikke nogen doktrin, men nogle vejledende principper, som NATOs militære myndigheder kan tage hensyn til, når de opstiller forslag til forbedringer af medlemslandenes forsvar.

Det, vi taler om her, er gennemførelsen ikke af et hangarprojekt, som hr. Albrechtsen kalder det, men af såkaldte shelters, altså enkle beskyttelses anlæg, hvor flyene kan finde sig. Og der er ikke tale om langt flere styrker, som hr. Albrechtsen siger. Der er tale om en bedre sikring for de styrker, som i forvejen er øremærkede til indsættelse her i landet. Det samme gælder, når hr. Albrechtsen taler om Nordjylland osv. Vi må selvfølgelig løbende i vores planlægning, både i den nationale og i den allierede sammenhæng, overveje, hvilke tiltag der kan skabe den sikrest mulige modtagelse og indsættelse af alli-

erede forstærkninger. Det siger sig selv, at de allierede lande, som i en given situation skal optræde her i landet, har berettiget forventning om, at vi kan modtage deres styrker, og at de kan indsættes under sikre forhold.

Hvad angår det, der måtte have stået i Socialistisk Weekend, ved jeg ikke, hvad der er blevet oplyst i forbindelse med dette pressemøde. Jeg kan ikke tage stilling til Socialistisk Weekends gengivelse. Når det vedrører FOFA, har jeg præciseret her i min besvarelse, hvad der ligger i den sag.

Albrechtsen (VS):

Nu er artiklen navngivet med to yderst pålidelige journalisters navne. Derfor vil jeg spørge ministeren, om han så vil indhente oplysning i SHAPE om, hvad det er for noget, man går og udbreder til bl.a. danske journalister. Hvorfor siger man i SHAPE til danske journalister, at disse forstærkningsaf-taler skal bruges til gennemførelse af FOFA-doktrinen og de dybe slag, der er på ca. 400 km. ind bag fjendens linjer? Vil ministeren på baggrund af de oplysninger rette henvendelse til SHAPE og få en forklaring på, hvad det er, der foregår, hvad det er for en planlægning, man har i SHAPE, og som ministeren åbenbart er i dyb uvidenhed om?

Jeg noterede mig, at ministeren ikke benægtede oplysningerne om, at der altså er en hel masse såkaldte shelters eller hangarer, hvad vi nu skal kalde dem, i forvejen. Jeg mener, det drejer sig om 70, og det vil jeg bede ministeren bekræfte, og at der altså er tale om en voldsom udvidelse af en struktur, som er rigeligt tilstrækkelig i forvejen, hvis det bare drejer sig om at forsvare dansk territorium.

Jeg vil endvidere bede ministeren svare nu, om vi kan få en sådan redegørelse for, hvad der skal ske med lufthavnenes udbygning, hvad der i virkeligheden i sammenhæng foregår, og hvor omfattende en udvikling der skal ske i løbet af de kommende år. For skal man tro oplysningerne fra SHAPE – og det tror jeg man skal – bliver der tale om en voldsom udbygning, hvor vi hidtil kun har set toppen af isbjerget.

Forsvarsministeren (Engell):

Nu skal jeg være den sidste til at udtale mig om pålideligheden af Socialistisk Week-

[Forsvarsministeren]

ends artikler – det er hr. Albrechtsen meget nærmere til at kunne gøre – jeg skal bare sige til hr. Albrechtsen, at det er rigtigt, at der i de kommende år er nogle, så kan vi kalde det store planer, men det er sandelig også, fordi det har været et forsømt område igennem en årrække, og derfor har man givet det prioritet. Det hilser jeg velkommen, for det er et helt klart led i de forstærkningsaftaler, der er indgået, og de forpligtelser, som vi også fra dansk side har i den sammenhæng.

Dernæst beder hr. Albrechtsen om en redegørelse. Jeg vil foreslå hr. Albrechtsen at læse min årlige redegørelse, som er blevet afgivet til Folketinget gennem det sidste par år; der er nogle meget interessant kapitler i denne årlige redegørelse, bl.a. også om dette projekt. Det er i virkeligheden en gammel historie. Hvis hr. Albrechtsen havde læst den årlige redegørelse, fra sidste år og forrige år, ville han ikke være blevet så chokeret og have stillet disse spørgsmål her i dag, hvilket jo alene har forårsaget, at Jyllands-Posten tog denne historie op, som efterhånden var blevet lidt halvgammel.

Albrechtsen (VS):

Jeg har skam med stor interesse hvert år studeret ministerens redegørelse og også de bemærkninger, der har været, bl.a. om dette hangarprojekt med disse 1,1 mia. kr. Det er ikke de oplysninger, jeg efterlyser i en redegørelse. Nu skal ministerens årlige redegørelse vel snart komme igen. Men ellers vil jeg bede om – og det er det, jeg stillede spørgsmål om – at få en nøje redegørelse for udviklensens omfang i forhold til de bestående anlæg og en specifikation af, hvorfor det skulle være nødvendigt med en sådan voldsom udvidelse – for det har der ikke stået noget om i tidligere redegørelser – plus en redegørelse om, hvad det er, der skal ske med havnene, hospitalet og andre ting, som man også har under udbygning, således at vi kan få en samlet drøftelse i Folketinget af de voldsomme planer, som åbenbart er undervejs, og som man skal til SHAPE for at indhente oplysninger om.

Forsvarsministeren (Engell):

Lad mig minde om, at de ting, som hr. Albrechtsen bringer ind her – nu senest også hospitalet, der jo også står omtalt i avisen –

også har stået omtalt i den årlige redegørelse. Derfor mener jeg i virkeligheden, at hr. Albrechtsens informationsbehov skulle være fuldt ud dækket, og ellers plejer hr. Albrechtsen jo nok at kunne finde ud af at stille spørgsmål.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 329

4) Til forsvarsministeren af:

Albrechtsen (VS):

»Kan ministeren bekræfte, at den britiske civilforsvarøvelse, som indeholdt arrestation af hundreder af fredsaktivister, er ganske sædvanlig i NATO-sammenhæng?«

Skriftlig begrundelse

I Politiken den 28. november 1986 oplyses det, at der for nylig har været afholdt en civilforsvarøvelse i England, som indebar, at man indøvede beslutning om arrestation af hundreder af fredsaktivister.

Dette er desværre helt samstemmende med, hvad der med jævne mellemrum sker i NATO-øvelser, som også Danmark deltager i. Det uhyggelige er, at disse grundlovskrænkelser forberedes med myndighedernes godkendelse.

Problemet har været omtalt i dansk presse i forbindelse med bl.a. det forslag – B 20 – som VS og SF har fremsat om forbud mod dansk deltagelse i øvelser i undtagelses- og nødretstilstand.

I debatten om B 20 erkendte den konservative ordfører, Houe, at demokratiet ikke er sikret i en krisesituation. Han udtalte, at demokratiet »i videst muligt omfang« skal bevares også i tilfælde af krise eller krig (Folketingstidende 1986-87 sp. 2290).

Han nægtede på opfordring af spørgeren at give det løfte, at grundloven i sådanne situationer skal overholdes. Dermed har Houe naturligvis ærligt sagt på forhånd, hvad man kan forvente sig i en krise- eller krigssituation. Og så meget desto mere grund er der til at advare imod disse øvelser i undtagelsestilstand.

I første omgang er det helt afgørende, at disse planer bliver kendt i så brede kredse som overhovedet muligt. VS tror nemlig ikke på, at der i befolkningen på noget tidspunkt

[Albrechtsen]

vil være flertal for at fravige grundlovens frihedsrettigheder.

Albrechtsen (VS):

Folketinget har forleden med stort flertal afvist et beslutningsforslag om at forbyde dansk deltagelse i øvelser om undtagelsestilstand. Folketingsflertallets synspunkt blev meget kraftigt understreget af hr. Houe, der sagde, at demokratiet i videst muligt omfang, men altså ikke fuldt ud, skal bevares i krise- og krigssituationer. Det understreger efter min mening, hvor nødvendigt det er, at vi utrætteligt udbreder kendskabet til disse planer om internering af fredsfolk og fagforeningsfolk, som hele tiden finder sted på papirøvelsesplan i NATO-landene. Det er baggrunden for dette spørgsmål

Forsvarsministeren (Engell):

En artikel i Politiken om et britisk krigsspil har jo fået hr. Albrechtsen til at genoplive en af sine gamle krikker med gamle påstande om, at der i NATO-øvelser på papiret skulle indgå arrestation af fredsfolk. Jeg skal bemærke over for hr. Albrechtsen, at jeg naturligvis ikke har kendskab til den omtalte engelske civilforsvarsøvelse.

I anledning af den påstand, som hr. Albrechtsen fremsætter, skal jeg i øvrigt henvise til statsministerens besvarelse her i Folketinget den 13. marts 1985 af spørgsmål nr. S 849 fra hr. Albrechtsen. Heri blev det jo også postuleret fra hr. Albrechtsens side, at NATO-planlæggere af stabsøvelser skulle have udpeget fagforeninger og fredsbewægelser som de største interne trusler i en krisesituation, som derfor skulle bekæmpes eller, som hr. Albrechtsen anførte, ligefrem elimineres – hr. Albrechtsen kan jo til tider være ret blodig.

Som bekendt afviste statsministeren klart hr. Albrechtsens påstande, og jeg skal derfor henholde mig til de svar, som statsministeren dengang gav, og jeg har ikke yderligere at tilføje.

Albrechtsen (VS):

Nu er det ikke mig, der har fundet på udtrykket »elimineres«, det er NATO, der har fundet på det udtryk. Det var refereret i den britiske presse, og det havde jeg meddelt forsvarsministeren, således at han kunne sætte

sig ind i tingene. Statsministeren meddelte dengang i sine svar, at der var tale om rent fiktive forhold. Det er sandt, at der er tale om rent fiktive forhold, så længe det foregår netop i form af øvelser, hvor interneringerne kun foregår på papiret. Det gentager forsvarsministeren nu som svar.

Det synes jeg ikke er tilfredsstillende, og derfor vil jeg spørge mere konkret, om ministeren i forbindelse med den tilbagevendende WINTEX/CIMEX-øvelse, WINTEX/CIMEX 87, som skal løbe af stabelen om et par måneder, allerede nu, hvor de danske myndigheder er ved at forberede øvelsen, vil give ordre om, at der ikke i denne øvelse må indgå nogen som helst krænkelse af grundlovens frihedsrettigheder, og at de danske deltagere, hvis det er tilfældet, trækkes ud af øvelsen. Kan vi få det tilsagn fra ministerens side, således at vi ikke oplever en gentagelse af det, der skete i WINTEX/CIMEX 85?

Forsvarsministeren (Engell):

Vedrørende den tidligere WINTEX-øvelse besvarede statsministeren jo hr. Albrechtsens spørgsmål, og det ser jeg ikke nogen grund til at gentage.

Når hr. Albrechtsen spørger, om noget sådant kunne tænkes her i landet, er svaret naturligvis klart nej – under den forudsætning, at der er tale om lovlige aktiviteter. Hvis der er tale om overtrædelser af landets love, er det naturligvis en anden situation, men jeg har da heldigvis ingen som helst grund til at tro, at fredsfolk eller fagforeningsfolk eller nogen andre borgere for den sags skyld skulle have til hensigt at begå kriminelle handlinger i en sådan situation. Derfor er hr. Albrechtsens spørgsmål teoretisk.

Albrechtsen (VS):

Hvis det nu var så enkelt, at man bare kunne forlade sig på den gode tro og sætte kikkerten for det blinde øje, kunne man måske lade sig nøje med et sådant svar. Men hvorfor kan ministeren ikke give mig det tilsagn, at han vil undersøge sagen – bare undersøge, om det vitterlig er rigtigt, hvad jeg siger, og give en redegørelse for, om der i forbindelse med WINTEX/CIMEX 87, som planlægges i øjeblikket, vil ske sådanne ting? Det er dog ikke et urimeligt krav, at ministeren skal undersøge, hvad det er, der foregår

[Albrechtsen]

inden for hans ansvarsområde, og meddele resultatet af sin undersøgelse. Og hvis en sådan undersøgelse viser, at der forberedes eller vil blive gennemført sådanne ting, hvorfor kan ministeren så ikke give et tilsagn om, at det vil blive standset? Det er dog ufatte- ligt.

Forsvarsministeren (Engell):

Hver gang hr. Albrechtsen stiller spørgs- mål, bliver de undersøgt – undersøgt grund- digt. Jeg kan garantere hr. Albrechtsen for, at jeg har brugt dage af mit liv på at undersøge spørgsmåle, hr. Albrechtsen har stillet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 352

5) Til *arbejdsministeren* af:

Bakholt (S):

»Vil ministeren oplyse, hvorledes han fo- restiller sig at specialarbejderskolerne skal kunne »sælge« virksomhedstilpassede kurser, uden at ministeren har afsat midler til et markedsføringsapparat, og uden at skolerne på nogen måde er blevet orienteret om, hvor- ledes de skal »sælge« for millionbeløb uden midler til en sådan markedsføringsopgave?«

Skriftlig begrundelse

Ministeren har forudsat, at der skal ske en aktivitetsudvidelse på specialarbejderskolerne på 6 pct., og siger, at skolerne må markeds- føre virksomhedstilpassede kurser, uden at afsætte penge til et sådant formål.

Bakholt (S):

Arbejdsministeren har i specialarbejderud- dannelsen indført nogle helt nye begreber – noget, der hedder virksomhedstilpassede kur- ser – hvor arbejdsgiverne, som jeg har forstå- et det, skal betale 25 pct. af udgifterne, og indtægtsdækket virksomhed, hvor virksomhe- derne skal betale hele omkostningsudviklin- gen.

Spørgsmålet er for mig, om personalet på specialarbejderskolerne nu skal uddannes i moderne markedsføring for at kunne sælge de kursustyper, der er tale om her. Det drejer sig om en ret stor aktivitet, og så vidt jeg kan forstå, drejer det sig om ca. 42.000 elevuger. Eller forestiller ministeren sig, at der under

Direktoratet for Arbejdsmarkedsuddannelser- ne skal ansættes et professionelt korps i mar- kedsføring af disse uddannelser her, og hvor vil arbejdsministeren hente pengene fra til disse markedsføringsopgaver, uanset om de placeres centralt eller lokalt?

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Spørgsmålet er i og for sig overraskende, for hr. Bakholt siger i sit spørgsmål: »uden at skolerne på nogen måde er blevet oriente- ret om« disse aktiviteter. Og i den forbindelse vil jeg gerne gøre opmærksom på, at sko- lerne allerede har fået foreløbige retningslin- jer for aktiviteterne, udsendt den 9. juli 1986 fra direktoratet. Derudover er jeg bekendt med, at direktoratet grundigt har gennem- drøftet temaet med skolerne i forbindelse med et forstandermøde.

Men jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at gøre reklame for den indtægtsdækkede virksomhed og for kurser med reduceret statstilskud, og jeg håber, at det, at vi dis- kuterer det her i Folketinget, giver anledning til stor pressedækning, således at vi på den måde kan udbrede kendskabet til kurserne, uden at vi skal betale for meget for det; det er da en fordel, at vi kan få en god offentlig indsats uden at skulle betale for det. På den baggrund vil jeg derfor, selv om det er et overraskende spørgsmål, alligevel takke for lejligheden til at fortælle lidt om dette be- greb.

Det ligger sådan, at specialarbejderskoler- ne i dag gennem råd og udvalg og gennem det daglige direkte samarbejde har et meget udbygget kontaktnet til det lokale erhvervs- liv, og gennem disse kontakter og gennem de lokale organisationer samt ved hjælp af de nye regionskonsulenter, som vi har ansat, og gennem AF-konsulenternes opsøgende virk- somhed forventer vi faktisk at informationer- ne om virksomhedstilpassede kurser når bredt ud til de mulige brugere.

Det vil også være sådan, at Direktoratet for Arbejdsmarkedsuddannelserne i begyn- delsen af 1987 planlægger at udsende en pje- ce til virksomheder, organisationer, kommu- nale myndigheder m.m. om de virksomheds- tilpassede kurser og om den indtægtsdække- de virksomhed. Herudover vil vi anvende foredrag, artikler, interview i tidsskrifter og aviser og altså svar på spørgsmål her i Folke-

[Arbejdsministeren]

tinget til at gøre reklame for den nye opfindelse.

Jeg har en glædelig meddelelse, som jeg håber jeg kan nå at give, selv om lampen lyser, nemlig at Direktoratet for Arbejdsmarkedsuddannelserne har meddelt mig, at interessen for disse kurser – efter antallet af henvendelser fra interesserede virksomheder at dømme – faktisk før den egentlige markedsføring overhovedet er startet, er ganske stor.

Formanden:

Reklametiden er begrænset til 2 minutter.

Bakholt (S):

Jeg vil gerne sige tak for ministerens oplysninger. Men man kan vel ikke udsende en pjece, sende foredragsholdere ud og foretage anden aktivitet, uden at det koster penge, og spørgsmålet er derfor: hvor meget har arbejdsministeren afsat til denne såkaldte markedsføring?

Og så vil jeg føje til, når arbejdsministeren har så travlt med at få gennemført disse to nye kursusbegreber: er det noget, som arbejdsmarkedets parter har ønsket at få?

Carsten Andersen (SF):

Jeg vil først spørge, om ministeren forestiller sig, at reklame skal foregå på den måde, som ministeren fremfører her.

Og så vil jeg spørge ministeren, om der vil være nogen reduktion i overhead for specialarbejderskolerne, når de tilrettelægger den indtægtsdækkede virksomhed, som f.eks. da A. P. Møller lavede sin »Metalarbejder år 2000« – den havde også et eller andet reklameslogan, som jeg ikke lige kan huske – og hvor der ikke var pålignet et eller andet overhead ved indtægtsdækket virksomhed. Ligger der også i reklamefremstødet sådan en slags discount på indtægtsdækket virksomhed?

Kaj Poulsen (S):

Vi ved jo, at arbejdsministeren er en dygtig marketingmand, og det fremgik også at det netop afgivne svar. Men må jeg spørge ministeren: gik svaret ud på, at markedsføringen og salget af disse nye kurser ikke skal foregå fra specialarbejderskolerne, og at specialarbejderskolerne ingen udgifter vil have til at markedsføre og sælge disse kurser?

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Vi skal jo tage den gratis reklame, vi kan få, men derudover vil jeg da også gerne oplyse, at jeg rent faktisk har en plan om i forlængelse af flaskehalsindsatsen at søge finansudvalget om 4 mill. kr. til en særlig informationskampagne, som bl.a. skal informere virksomhederne om mulighederne for at iværksætte virksomhedstilpassede kurser m.v., så dér kommer der en særlig indsats.

Det er rigtigt, at det altså koster penge. Resten af indsatsen regner vi med at kunne holde inden for de eksisterende bevillinger. Om de initiativer, jeg nævnte i mit foregående svar, er tilstrækkelige til, at det kan lade sig gøre, ved jeg ikke, det vil tiden vise, men jeg er indstillet på i givet fald, hvis det viser sig, at disse initiativer ikke er tilstrækkelige, at skaffe yderligere midler. Indtil nu tyder alt på, at der er ganske gode chancer for, at de er tilstrækkelige i forhold til det aktivitetsmål, vi har sat os, men hvis det ikke er tilfældet, vil vi gerne undersøge muligheden for at skaffe yderligere midler.

Med hensyn til, om arbejdsmarkedets parter har ønsket det eller ej, vil man vel altid hellere have noget, der er gratis, end have noget, der skal betales for, men arbejdsmarkedets parter har accepteret denne type kurser. De har i forbindelse med udarbejdelsen af bekendtgørelserne, som er grundlaget for kurserne, været med i hele arbejdet, og de har accepteret samtlige de bekendtgørelser, der er udsendt. Det er i øvrigt også afgørende, at arbejdsmarkedets parter er med i den informationskampagne i forlængelse af flaskehalsindsatsen, som for øjeblikket bliver planlagt i et udvalg, hvor Arbejdsministeriet har formandskabet, og hvor de store organisationer på arbejdsmarkedet er med.

For så vidt angår hr. Carsten Andersens spørgsmål, om der vil blive pålignet overhead, så forstod jeg det sådan: om der også vil være nogle indtægter til skolerne i forbindelse med dette. Da er svaret ja, det vil der være.

Og vedrørende hr. Kaj Poulsens spørgsmål, om skolerne ikke skal yde nogen indsats: jo, i forbindelse med deres daglige arbejde skal de yde en indsats, men det er endnu ikke tanken, at der skal ansættes marketingmedarbejdere på de enkelte skoler. Vi

[Arbejdsministeren]

mener, vi kan klare marketingindsatsen uden det.

Bakholt (S):

Der skal altså afsættes 4 mill. kr. til markedsføring, og resten skal tages fra de eksisterende bevillinger. Skal det svar forstås sådan, at skolerne ikke skal tage penge fra deres driftsbevillinger til denne markedsføringsopgave?

Carsten Andersen (SF):

Jamen jeg vil da godt prøve at gentage spørgsmålet, hr. arbejdsminister! Og nu ser jeg, at finansministeren også er til stede; så kan det være, at finansministeren bagefter kan fortælle arbejdsministeren om moderniseringsprogrammets ideer med hensyn til indtægtsdækket virksomhed og overhead herfor.

Det er sådan, hr. arbejdsminister, at når man laver indtægtsdækket virksomhed i den offentlige sektor, skal den pågældende institution beregne sig 100 pct. oven i denne virksomhed, og det er ikke en indtægt for den enkelte skole, men simpelt hen en afgift, for at man ikke kommer til at genere det private erhvervsliv, hvad der end måtte konkurrere med specialarbejderskolerne.

Hvis hr. A. P. Møller kommer sammen med Metalarbejderforbundet og laver en »Metal for fremtiden«, så behøver de ikke at betale et overhead på disse 100 pct., for så kalder man det forsøgsvirksomhed eller andet.

Så er det, jeg spørger ministeren – belært af historien – om der også gives specialarbejderskolerne den mulighed for at lave forsøgsvirksomhed, så de derved undgår et overhead på 100 pct., eller om man kan få en rabat, måske på kun 25 pct.

Kaj Poulsen (S):

Nu håber jeg selvfølgelig ikke, at finansministerens ansigtsudtryk, da arbejdsministeren fortalte, at han havde planer om at søge bevillinger, vil give problemer, for det bliver nødvendigt, at der sættes på dette område.

Men når ministeren nu siger, at skolerne skal være med i markedsføringen af de nye kurser, må jeg så spørge ham: hvor i ministerens budgetvejledning er det beskrevet, at skolerne skal sætte penge og mandskab af til

at klare disse opgaver? Og i givet fald: hvor mange penge er der sat af? Hvor mange stillinger mener ministeren at der på landsplan skal bruges til dette område? I ministerens besvarelse af spørgsmål den 5. november 1986 sagde ministeren klart, at det ikke var tanken, at der på grundlag af disse ting skulle ske aktivitetsnedsættelser i 1987 i forhold til 1986.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Der er sådan set ikke disponeret nye midler til den enkelte skole i forbindelse med dette. Deres indsats forventes indtil videre klaret inden for rammerne af de bevillinger, der står på den udmærkede finanslov, som vi skal godkende om kort tid, og det mener vi at skolerne kan klare.

Det fremgår også af vores brev til skolerne, at overhead'et er fastsat til 150 pct. i 1987 og ikke 100 pct., men at jeg ikke vil se bort fra muligheden for, at der også kan være tale om forsøgsvirksomhed inden for dette område, så det kan meget vel være. Men i det omfang vi bruger de 150 pct., regner vi også med, at det kan give anledning til, at vi kan skaffe nogle af disse midler til marketingindsatsen. Hvis det er i strid med de nuværende moderniseringsregler, har vi også en aftale med finansministeren om, at disse regler ikke nødvendigvis gælder for evigt. Vi må se på, om de regler, vi har udviklet i forbindelse med moderniseringen, skal gøres endnu bedre, og det tager vi så en fordomsfri drøftelse med finansministeren om. Jeg kan ikke se hans ansigtsudtryk, for han sidder med nakken til, men det vil vi altså regne med at vi får en ganske fordomsfri drøftelse om.

For så vidt angår hr. Kaj Poulsens sidste spørgsmål om vejledningen og indtægtsdækket virksomhed: da jeg har en fornemmelse af, at hr. Kaj Poulsen er velinformeret, kan jeg henvise til brevet af 18. november 1986, side 3, fra direktoratet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 353

6) Til *arbejdsministeren* af:

Bakholt (S):

»Vil ministeren sende en ny budgetvejledning ud til specialarbejderskolerne, der præ-

[Bakholt]

ciserer, at der ikke skal ske aktivitetsnedsættelser i forhold til 1986?»

Skriftlig begrundelse

På baggrund af at ministerens budgetvejledning af 18. november 1986 pålægger skolerne at indsende budgetter for 1987, der svarer til 1986-budgettet minus 2 pct., som vil betyde en aktivitetsnedsættelse, og da det af ministerens svar til Svend Auken i Folketingets spørgetid onsdag den 5. november 1986 klart fremgik, at der ud over det normale aktivitetsniveau skulle ske en aktivitetsforøgelse på 6 pct., bedes ministeren skaffe klarhed om budgetvejledningen for 1987.

Bakholt (S):

På et spørgsmål fra hr. Svend Auken den 5. november her i salen svarede arbejdsministeren, at der vedrørende specialarbejderuddannelserne for 1987 og frem skulle ske en kvalitativ forbedring og kvantitativ forøgelse, og at aktiviteten skulle forøges med 6 pct.

Vi fik også at vide, at det budgetcirkulære, der var udsendt, ikke var godt nok til en planlægning, og at der skulle udsendes et nyt. Der kom et nyt den 18. november 1986. Dette cirkulære har ikke skabt klarhed, men uklarhed. Der er ikke de samme klare meldinger i det budgetcirkulære som det, der kom fra arbejdsministeren den 15. november.

Derfor vil jeg gerne spørge: vil arbejdsministeren råde bod på det og udsende et nyt cirkulære, der er i overensstemmelse med det tilsagn, som arbejdsministeren gav her i salen den 5. november?

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Det mener jeg faktisk ikke der er behov for, for som hr. Bakholt er opmærksom på, er der udsendt en ny vejledning den 18. november 1986. Det fremgår heraf, at ved uændret kvalitetsniveau er der skabt et planlægningsgrundlag, der betyder, at vi kvantitativt kan udvide med 6 pct. Det fremgår også af vejledningen, at det meget vel kan være, at man ikke – hvis man vil have bedre kvalitet – kan levere 106 pct., men må begrænse det til lidt mindre. Det fremgår klart, at vi er opmærksomme på dette. Det fremgår også klart, at der ikke skal fyres lærere, det fremgår klart, hvilke tidspunkter der er for indsættelse, og der er ingen officiel henvendelse

til mig fra nogen specialarbejderskole om, at de ikke ved, hvad det drejer sig om. De ved nemlig godt, hvad det drejer sig om. De ved, at det drejer sig om at udvide aktiviteten og forbedre det tilbud, specialarbejderskolerne kan give, til gavn for det omkringliggende samfund, til gavn for de medarbejdere, der skal uddannes, til gavn for de virksomheder, der skal bruge medarbejderne. Der er altså ingen som helst officiel uklarhed, men hr. Bakholt's spørgsmål her og de syv andre, han har stillet, antyder, at han baserer sine spørgsmål på forældede data.

Bakholt (S):

Arbejdsministeren siger, at der ikke er kommet nogen officielle henvendelser til arbejdsministeren. Nej, det er vel normalt sådan, at henvendelserne fra skolerne med hensyn til, hvordan de skal forstå cirkulærene, går til Direktoratet for Arbejdsmarkedsuddannelserne, og her har man ikke fået den samme klare melding. Det forholder sig faktisk sådan, at samtidig med, at man taler om en aktivitetsudvidelse på 6 pct., betyder det, hvis de skal planlægge efter de vejledninger, de får, når de henvender sig til Direktoratet for Arbejdsmarkedsuddannelserne, nedskæringer på ca. 2 pct., og det er de uklarheder, vi gerne vil have klaret af, hr. arbejdsminister. Jeg vil derfor spørge endnu en gang: vil arbejdsministeren medvirke til, at de uklarheder bliver bragt af vejen, således at vi kan leve op til det, arbejdsministeren lovede den 5. november 1986 her i folketingsalen?

Kaj Poulsen (S):

Der er én ting, jeg er enig med ministeren i, og det er, at forstanderne ved, hvad det drejer sig om. Det er da også baggrunden for, at forstanderne henvender sig til Folketingets medlemmer om, som de siger, det fup, der foregår her. Ministeren siger den 5. november, fortrykket sp. 1676:

»For 1987 er det min målsætning, at aktiviteten skal forøges med omkring 6 pct. Dette mål søges nået ved, at den egentlige driftsbevilling – når vi ser bort fra nogle engangsbevillinger, som er skaffet i 1986, og som er brugt til investeringer – fra 1986 til 1987 stort set er uændret målt i løbende priser.«

Målt i løbende priser!

[Kaj Poulsen]

Så har ministeren udsendt en budgetvejledning, hvoraf det fremgår, at udgangspunktet er 1986-budgettet minus 2 pct. Det er i hvert fald, hvad de, der ved, hvad der foregår, hvad det drejer sig om, fortæller Folketingets medlemmer. Hvordan kan ministerens ord den 5. november, hans udsendelse af en ny vejledning og det, han siger her i dag, passe sammen? Er det sådan, at det ikke er 1986 minus 2 pct., eller hvad er det?

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Det passer nu ganske godt sammen. Det ligger sådan, at for selvejende specialarbejdskolers ordinære aktivitet er der skabt grundlag for en aktivitetsmulighed på indeks 100 i forhold til den ordinære aktivitet fra 1986 til 1987. Der er regnet med 475 kursusuger på kurser med reduceret statstilskud og 725 med IDV; det giver 21.200 i forhold til et samlet antal på 20.000 i 1986, og det giver indeks 106 lige præcis. Det er der skabt grundlag for ved hjælp af de bevillinger, der er givet, og det ligger sådan, at de ordinære bevillingsforslag for 1987 er på 481,9, i 1986 på 462,3; det er en stigning på 4,2 pct., og det er godt og vel i overkanten af pris-/lønudviklingen. Der er ingen som helst tvivl om, at det planlægningsgrundlag, der foreligger, er i overensstemmelse med mit svar i Folketinget den 5. november.

Hvis forstanderne har henvendt sig til folketingsmedlemmer for at overbevise dem om det modsatte, er det, fordi forstanderne godt har vidst, at beskeden gennem systemet var den korrekte, nemlig at der skulle ske aktivitetsudvidelse, og så skulle man se, om man ikke kunne bruge nogle folketingsmedlemmer til at skaffe sig nogle ekstra ressourcer, for de ved jo godt, hvad det drejer sig om.

Bakholt (S):

Jeg kan forstå på arbejdsministeren, at han ikke vil være med til at skabe større klarhed over det sidst udsendte budgetcirkulære. Forholder det sig ikke sådan, hr. arbejdsminister, at der flyttes millionbeløb fra investeringspuljen til selve driften, og at der ikke er taget hensyn til løn- og prisstigninger, således at der reelt bliver en aktivitetsnedgang på 2 pct. efter de retningslinjer, der er udsendt, og de meddelelser, der udgår fra

Direktoratet for Arbejdsmarkedsuddannelserne?

Kaj Poulsen (S):

Jeg må konstatere én gang mere, at ministeren er en dygtig marketingmand. Jeg vil gerne spørge ministeren helt firkantet: betyder ministerens svar her, at skoler, der følger den budgetvejledning, der er sendt ud, og som siger, at man skal budgettere med 1986-priser minus 2 pct., vil få tilbagesendt deres budgetter med henvisning til det, ministeren siger her i dag og sagde den 5. november: at det er målt i løbende priser, der skal være en fastlæggelse af niveauet i 1987 i forhold til 1986?

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg er ikke klar over, hvad det er for nogle breve, hr. Kaj Poulsen står med. Af det brev, jeg har fra Direktoratet for Arbejdsmarkedsuddannelserne, og som er afhandlet med mig efter den sidste debat her i Folketinget, fremgår det klart, at der ikke er tale om nogen aktivitetsnedgang. Af de tal, som jeg lige har givet hr. Kaj Poulsen fra det sidste finanslovsforslag, fremgår det, at der er en stigning på 4,2 pct. i de samlede bevillinger. Det fremgår derudover af brevet til skolerne, at der er et indeks på 106 som planlægningsmål. Kun en ændring i kvaliteten, f.eks. ved at lave større investeringer relativt i 1987 end i 1986, kan hindre, at de når op på indekset 106.

Der er altså ikke nogen uklarhed. Skolerne ved udmærket, at de skal udvide aktiviteterne. De er i fuld gang med at lave planerne, og hvis der i nogle af skolerne er uklarhed, håber jeg, at de henvender sig til direktoratet og videre til mig. Jeg synes ærlig talt, det vil være mere konstruktivt, at man går den vej frem for via spørgsmål i Folketinget på dette punkt.

Bakholt (S):

Jeg går ud fra, at når skolerne udarbejder budget, kan de gå ud fra 1986-budgettet plus 6 pct. inklusive pris- og lønudviklingen og så få deres budget godkendt.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Ja, forudsat at det er samme kvalitet, forudsat at det er samme uddannelsesmiks. Hr. Bakholt ved jo udmærket godt, at man ikke

[Arbejdsministeren]

bare kan måle på kursusuger. Der er forskel i antal kursusuger inden for truckvirksomhed, inden for syersker, inden for rengøring osv., men forudsat at det er samme miks som i 1986, er svaret klart ja, det er der skabt bevillingsmæssigt grundlag for. Nu siger jeg det for tredje gang: der er vished for, at man kan køre videre med de bevillinger op mod indeks 106, forudsat at man kan sælge kurser med indtægtsdækket virksomhed. Det har vi jo været inde på, og det regner man med at man kan.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 364

7) Til *ministeren for skatter og afgifter* af:

Arne Jensen (S):

»Vil ministeren tage initiativ til, at lejemålet for Frederikshavn Skatteråd i lokalerne i Jernbanegade, Hjørring, forlænges, indtil indflytning i nybyggeri kan finde sted, og samtidig oplyse om nuværende og fremtidige lejeudgifter for Amtsskatteinspektoratet i Hjørring?«

Skriftlig begrundelse

Ved skrivelse til ministeren af 14. november 1986 har formændene for tre folkevalgte råd gjort ministeren opmærksom på, at det vil skabe store problemer – overskridelser af tidsfrister – og nedsat aktivitet, hvis en sammenlægning af sekretariater finder sted før overflytning til nye lokaler.

Da henvendelsen endnu ikke er besvaret, og da forlængelse af nugældende lejemål må afgøres inden for de nærmeste dage, ønskes en mundtlig besvarelse, også hvad angår de nuværende og fremtidige årlige lejeudgifter for Statsskattedirektoratets lejemål.

Der kan i øvrigt henvises til aftalen mellem ministeren og Skatterådsforeningen om folkevalgte råds medvirken ved ændring af sekretariatsfunktioner.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Statsskattedirektoratet har over for mig oplyst, at Amtsskatteinspektoratet i Hjørring hidtil har været opdelt i tre geografisk adskilte enheder, og at det derfor var af væsentlig betydning, at der hurtigst muligt kunne skaf-

fes inspektoratet lokaler, hvor man kunne samle inspektoratet til en enhed.

Det er lykkedes i nybyggeriet Bropladsen i Hjørring. Der er herved skabt klart forbedrede fysiske rammer for inspektoratet og dets funktion som sekretariat for Skatterådet. Der er endvidere taget højde for, at den tilsagte personalemæssige styrkelse i forbindelse med skattereformen tilsikres gode arbejdsvilkår i de nye lokaler. Der er således oplagte administrative og praktiske fordele forbundet med, at Amtsskatteinspektoratet samles i nybyggeriet Bropladsen.

Det må antages, at den forbigående gene, som Frederikshavn Skatteråd udsættes for, fordi det skal flytte to gange i løbet af kort tid, er ret beskeden. I den forbindelse oplyser Statsskattedirektoratet, at der i den pågældende periode antagelig kun skal afholdes ét eller to møder i Skatterådet. Disse møder må afholdes i Amtsligningsrådets forhandlingslokale.

Hertil kommer, at lejeudgiften for to måneder ekstra i Jernbanegade på de nugældende vilkår vil beløbe sig til ca. 21.000 kr., medens flytningen beløber sig til 5.000 kr. Besparselsen ved at foretage flytningen, sådan som den er blevet planlagt, er altså ca. 16.000 kr.

Nu er 16.000 kr. jo ikke et vældig stort beløb, men i den nuværende økonomiske situation kan man ikke bebrejde myndighederne, at de er omkostningsbevidste. Derfor bør man kun underkende myndighedernes skøn, hvis der skulle være tale om et helt åbenbart misforhold mellem en besparelse og de ulemper, den medfører, og herom er der jo slet ikke tale i den foreliggende sag. Jeg vil derfor ikke tage noget initiativ til en forlængelse af det gamle lejemål.

Arne Jensen (S):

Jeg vil gerne starte med at takke ministeren for svaret, men jeg må så konstatere, at ministeren knap har forstået sammenhængen i det spørgsmål, som er stillet. Ministeren lytter åbenbart mere til teknokraterne i Amtsskatteinspektorat og Statsskattedirektorat end til de folkevalgte, og jeg skal da beklage, at det brev, der er fremsendt fra tre folkevalgte råd den 20. november, endnu ikke er besvaret.

[Arne Jensen]

Der blev heller ikke svaret på, hvad huslejen er på nuværende tidspunkt for Amtsskatteinspektoratet i Hjørring, og hvilken merudgift man har påført det offentlige ved at leje sig ind i nybyggeri. Den sag skal jeg vende tilbage til.

Jeg forstår også, at ministeren tager ansvaret for den ineffektivitet, der nødvendigvis må opstå nu med en dobbelt flytning, og jeg skal som sagt vende tilbage til sagen med yderligere spørgsmål, måske i et samråd. For det, denne sag i bund og grund handler om, er jo, om man kan have et rimeligt samarbejde mellem embedsmænd og folkevalgte, og der er altså noget i denne sag, som ministeren ikke har undersøgt tilstrækkeligt. Jeg går ud fra, at ministeren vil orientere sig nærmere i sagen. Under alle omstændigheder kan jeg love ministeren, at jeg vender tilbage ganske hurtigt, for dette kræver en afklaring i løbet af nogle få dage.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Jeg synes, hr. Arne Jensen klart overdriver både sagen og dens betydning. Der er ikke spor principielt i denne sag. Samarbejdet mellem embedsmænd og folkevalgte på dette område går jo gnidningsfrit over hele landet, og det gør det naturligvis også i Frederikshavn.

Det er rigtigt, at der er en ulempe, en ulempe, som drejer sig om ét eller to møder, og som i tid strækker sig over to måneder. Der har været klare økonomiske og administrative grunde til, at denne flytning skal finde sted, og ingen flytning kan foretages, uden at der er tale om en ulempe, så spørgsmålet om ineffektivitet på grund af, at der skal være en dobbelt flytning, synes jeg slet ikke hører hjemme i denne sag. Det er mildt overdrevet.

Med hensyn til de nuværende og fremtidige lejeudgifter for Amtsskatteinspektoratet i Hjørring beklager jeg, at jeg ikke kan komme ind på de konkrete beløb eller vilkår for lejemålet i øvrigt. Dette hænger naturligvis sammen med, at det offentlige på dette område er underlagt markedsmekanismerne, og at det vil være uheldigt for fremtidige kontraktforhandlinger, hvis jeg herfra kom ind på detaljer i lejekontrakten. Jeg kan dog oplyse, at lejens størrelse selvsagt er forhåndsgodkendt af Statsskattedirektoratets vurderings-

afdeling, således som det er foreskrevet i Finansministeriets budgetvejledning.

Arne Jensen (S):

Kun den korte bemærkning til ministeren, at samarbejdet måske går knap så godt, som det er blevet beskrevet over for ministeren, og ministeren har ikke orienteret sig tilstrækkeligt i sagen, for det handler jo ikke alene om ét eller to eller fem skatterådsmøder, det handler om at sammenføre tre sekretariater: to skatterådssekretariater og ét skyldrådssekretariat, med de gener, det nødvendigvis må give.

Hvad angår størrelsen af huslejen, er jeg faktisk lidt ked af, at ministeren smyger sig udenom, for realiteten er jo – rent bortset fra, hvad der ellers måtte være af problemer i dette byggeri, som man glemmer at gøre handicapvenligt – at der er tale om, at ministeren har påført det offentlige en betydelig merudgift. Men dette skal jeg også vende tilbage til snarest.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 361

8) Til finansministeren af:

Carsten Andersen (SF):

»Hvilke servicemæssige nedskæringer vil der ske på Rigshospitalet som følge af, at arbejdstidsforkortelsen skal finansieres gennem personalemæssige besparelser?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til ministerens svar af 26. november 1986 på spørgsmål nr. S 92 stillet af Elisabeth Bruun Olesen (VS).

Finansministeren (Palle Simonsen):

På Rigshospitalet er der ved rammefastsættelsen i februar 1986 givet en rammekorrektion på i alt 25,6 mill. kr., og hermed er der på Rigshospitalets område givet budgetmæssig dækning for en arbejdstidskompensation på to tredjedele for de heltidsansatte, der ikke er i døgtjeneste, medens der er givet fuld kompensation til personalet i døgn- og vagttjeneste samt tilvejebragt de budgetmæssige forudsætninger for en forhøjelse af månedslønnen til de deltidsansatte svarende

[Finansministeren]

til reduktionen ved arbejdstidsforkortelsen. Derfor er min konklusion på svaret til hr. Carsten Andersen, at arbejdstidsforkortelsen ikke vil føre til servicemæssige nedskæringer på Rigshospitalet.

Carsten Andersen (SF):

Tak for besvarelsen! Jeg bliver dog nødt til at gå lidt videre.

Hr. finansminister, er det sådan, at svaret til fru Elisabeth Bruun Olesen på spørgsmål nr. S 92 er fejlagtigt derved, at den budgetmæssige dækning for arbejdstidsforkortelsen ikke skal ske gennem nedskæringer på personale siden ved naturlig afgang? Er det også fejlagtigt af Rigshospitalet, at det opslår stillinger på 38¼ time pr. uge forårsaget af arbejdstidsnedsættelsen, og at den trekvarte time pr. uge skal dække betalingen for arbejdstidsnedsættelsen?

Jeg er meget glad for, at finansministeren siger, at der ikke skal ske nogen serviceforringelser, og at der ikke skal ske nogen indskrænkninger i funktionen på baggrund af arbejdstidsnedsættelsen. Jeg vil da gerne have bekræftet, at de andre nedskæringer så er ukorrekte.

Finansministeren (Palle Simonsen):

Som det er hr. Carsten Andersen bekendt, har Rigshospitalet nu status som statsvirksomhed, og det betyder, at hospitalets personaleforbrug kan ændres, naturligvis i overensstemmelse med efterspørgslen efter de ydelser, som man leverer. Det betyder også, at i situationer med øgede indtægter kan antallet af ansatte øges, uden at det bliver forelagt bevillingsmyndighederne. Hvis der er tale om en indskrænkning i Rigshospitalets personale, som det er blevet drøftet, skal jeg stadig væk gentage, at så er det ikke betinget af arbejdstidsforkortelsen, for der er givet fuld budgetmæssig kompensation efter regler, som praktiseres inden for staten, nemlig ⅔ dækning. Men hvis der bliver tale om reduktion, skyldes det i givet fald en tilpasning til amtskommunernes reducerede benyttelse af hospitalet, og med den friere stilling, som Rigshospitalet har som statsvirksomhed, har man denne mulighed.

Det, som jeg kan svare for, og det, som jeg er ansvarlig for, er, at Rigshospitalet budgetmæssigt har fået fuld kompensation for ar-

bejdstidsnedsættelsen i forhold til de regler, der er lagt herfor. At der sker andre korrektioner, bl.a. i forhold til serviceefterspørgslen, er en anden sag.

Carsten Andersen (SF):

Jeg vil gerne spørge finansministeren: hørte jeg rigtigt, at finansministeren sagde, at antallet af ansatte kan øges ved en øget indtægt for Rigshospitalet, og at det lå i de moderne budgetlægninger? Så mener jeg da, det er en ny fortolkning.

Finansministeren er jo en garvet politiker, der kan jonglere med ordene, og han siger, at der er fuld budgetmæssig dækning i denne sag – og så kommer det: »efter de regler, der er fastlagt«. Det er jo de regler, vi skal have fat i, hr. finansminister. Reglerne er nævnt i svaret til fru Elisabeth Bruun Olesen, hvori der står, at den budgetmæssige dækning for arbejdstidsforkortelsen skal ske gennem en nedtrapning af arbejdsstyrken. Det er jo det, finansministeren svarer på spørgsmål nr. S 92, og så er spørgsmålet: når vi følger de budgetregler, som finansministeren har givet, hvad er det så for serviceindskrænkninger, der skal ske? Og er Rigshospitalets opslag om fuldtidsstillinger på 38¼ time i overensstemmelse med de budgetregler, som skal dække arbejdstidsforkortelsen?

Finansministeren (Palle Simonsen):

Først skal jeg bekræfte, at når det drejer sig om en statsvirksomhed, kan man ændre på personalestyrken uden bevillingsmyndighedernes tilsagn. Man skal holde sig inden for det økonomiske måltal, der er stillet for den pågældende virksomhed. Blot for, at det er sat på plads.

Dernæst vil jeg sige, at jeg ikke har forstået den diskussion, der gennem lang tid har været om Rigshospitalet, og slet ikke efter, at man afklarede spørgsmålet om de deltidsansatte efter drøftelser i samarbejdsudvalget.

Jeg kan kun svare for, at man har fået fuld dækning for arbejdstidsnedsættelsen, men det er da klart, at ændret efterspørgsel efter den service, man leverer fra Rigshospitalets side, bevirker, at man må se på, hvad det er for en personalestyrke, man skal have i fremtiden. Det ligger også i begrebet »decentralisering« i forbindelse med moderniseringsprogrammet, som hr. Carsten Andersen

[Finansministeren]

og jeg så ofte tidligere har haft lejlighed til at drøfte.

Carsten Andersen (SF):

Det var en klar erkendelse, at finansministeren ikke kan forstå problemet vedrørende arbejdstidsnedsættelsen. Jeg vil da gerne bede finansministeren om at slå op i DJØF-bladet nr. 24, 1986, på side 4 – jeg ved godt, at finansministeren ikke har det med, men når finansministeren kommer hjem engang – og læse den artikel, der er skrevet om, at Rigshospitalet opretter sekretærstillinger på 38¼ time. Den beskriver nøjagtig den problemstilling, som vi drøfter her, nemlig at man finansierer arbejdstidsforkortelsen ved at ansætte folk i endnu kortere tid, end arbejdstidsforkortelsen giver anledning til. Jeg skal spørge: vil finansministeren læse det nævnte blad og så forberede sig på et senere spørgsmål?

Finansministeren (Palle Simonsen):

Ja.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende, idet spm. nr. S 363 som tidligere meddelt var udgået til skriftlig besvarelse.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Formanden:

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål, stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

- Margrete Auken: spm. nr. S 262
 Riishøj: spm. nr. S 272
 Connie Hedegaard: spm. nr. S 275
 Lohmann: spm. nr. S 277
 Poulsaard: spm. nr. S 281 og 282
 Jette Westh: spm. nr. S 283
 Lissa Mathiasen: spm. nr. S 285
 Steffensen: spm. nr. S 289
 Stavad: spm. nr. S 290
 Pia Kjærsgaard: spm. nr. S 291, 296–298 og 337
 Jes Lunde: spm. nr. S 292
 Elisabeth Bruun Olesen: spm. nr. S 293
 Erenbjerg: spm. nr. S 302
 Albrechtsen: spm. nr. S 304

Tommy Dinesen: spm. nr. S 306

Spm. nr. S 262

Til **justitsministeren** (17/11 86) af:

Margrete Auken (SF):

»Kan ministeren oplyse, om de forhold i ræve- og minkfarme, der er beskrevet af Inge Hoffmeyer i Politiken den 15. november 1986, er lovlige, og om regeringen i bekræftende fald vil gøre noget for at sikre bedre forhold for dyrene i pelsfarme?«

Begrundelse

I Politiken den 15. november 1986 beskriver fil. dr. Inge Hoffmeyer forholdene for ræve og mink i mange danske pelsfarme. Forholdene synes ud fra beskrivelsen at være rædselsfulde og ganske ude af trit med de idealer, vi har i dyreværnsloven, og som senest er kommet til udtryk i ministerens forslag om dyreforsøg.

I betragtning af, at produktionen udelukkende retter sig mod luksusforbrug, bliver situationen yderligere grotesk og pinagtig. Hvis man sammenligner med forbudet mod brug af forsøgsdyr i forbindelse med produktionen af kosmetik, sættes de beskrevne forhold for ræve og mink i danske pelsfarme yderligere i relief.

Svar (28/11 86):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Bekendtgørelse nr. 172 af 10. maj 1944 om pelsdyrhold samt indførsel af pelsdyr, harer og kaniner med senere ændringer og Landbrugsministeriets cirkulære nr. 174 af 20. september 1963 om pelsdyrs anbringelse med senere ændringer indeholder nærmere regler om behandling af pelsdyr. Disse regler er i første række fastsat i lyset af veterinære synspunkter og med henblik på at sikre, at dyrene ikke undslipper fangenskab. Spørgsmål om den dyreværnsmæssige side af pelsdyravlens skal derimod afgøres efter de almindelige regler i dyreværnsloven, hvorefter dyr skal behandles forsvarligt og ikke ved vanrøgt, overanstrengelse eller på anden måde udsættes for unødigt lidelse, og hvorefter enhver, der holder dyr, skal drage omsorg for, at dyret får tilstrækkeligt og egnet foder og drikke, og at det i øvrigt passes og plejes forsvar-

[Justitsministeren]

ligt, herunder at dets opholdsrum er forsvarligt indrettet.

Blandt andet på grundlag af artiklen den 15. november 1986 i dagbladet Politiken har Justitsministeriet fundet det rigtigst, at spørgsmålet om den dyreværnsmæssige side af pelsdyravlen tages op til nærmere undersøgelse. Justitsministeriet har derfor besluttet at anmode arbejdsgruppen vedrørende intensive produktionsformer inden for landbruget om at undersøge, om der ud fra dyreværnsmæssige synspunkter er behov for ændringer af forholdene inden for pelsdyravlen, og i bekræftende fald at stille forslag om, i hvilken form ændringer skal gennemføres.

Spm. nr. S 272

Til *undervisningsministeren* (19/11 86) af:

Riishøj (SF):

»Hvor langt er ministeren nået i sine overvejelser om styrkelse af forskningen om Sovjetunionen og de østeuropæiske lande, og hvilke beløb og institutionelle rammer har ministeren valgt for denne forskning?«

Begrundelse

Udvalget vedrørende videnskabelig forskning har bedt ministeren om Udenrigsministeriets notat om Østforskningen i Danmark samt et forslag til struktur udarbejdet af Bent Jensen m.fl. efter opfordring fra ministeren.

Svaret på disse spørgsmål, dvs. notatet og forslaget i deres helhed, går jeg ud fra meget hurtigt forelægges udvalget samt uddannelsesudvalget. Det kan undre, at dette ikke er sket, og at institutioner, der i øvrigt arbejder med emnet, ikke har haft lejlighed til at se og kommentere notatet og strukturforslaget.

Gennem dette spørgsmål ønskes først og fremmest klarhed over, hvor langt ministeren er nået i sine overvejelser, det vil sige, hvilke konklusioner regeringen har draget.

Øst-Vest-relationer behandles i dag ved de »gamle« universiteter, ved universitetscentre, Center for Freds- og Konfliktforskning, SNU/Udenrigspolitisk Institut m.fl.

Det vil være interessant at få klarhed over, om der skal ske en yderligere spredning gennem oprettelse af en helt ny institution, eller om ministeren alternativt vil foreslå den nødvendige tættere samordning.

Svar (28/11 86):

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at give et endegyldigt svar vedrørende de fremtidige rammer for Øststatforskningen.

Sagen skal ses i sammenhæng med freds- og konfliktforskningen. Jeg afventer en evaluering fra bestyrelsen for Center for Freds- og Konfliktforskning af de hidtidige erfaringer samt forslag til den fremtidige organisation.

Bestyrelsens indstilling, der forventes at foreligge med udgangen af november måned, vil tilgå Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd og Planlægningsrådet for Forskningen til kommentering og herunder sammen med Udenrigsministeriets notat om Østforskning og redegørelsen fra lektor Kristine Heltberg og professor Bent Jensen blive vurderet i sammenhæng med rådernes behandling af den faglige planlægning ved universiteterne.

Det er min hensigt at søge en afklaring snarest og forhåbentlig inden udgangen af indeværende år.

Til orientering for Folketingets udvalg angående videnskabelig forskning og Folketingets uddannelsesudvalg er samtidig hermed fremsendt Udenrigsministeriets notat om Østforskning i Danmark samt Kristine Heltbergs og Bent Jensens præsentation og beskrivelse af Forum for Sovjet- og Østeuropaforskning.

Spm. nr. S 275

Til *ministeren for offentlige arbejder* (20/11 86) af:

Connie Hedegaard (KF):

»Hvad agter ministeren at gøre for at sikre, at busdriften på Amager, specielt hvad angår den af idelige aflysninger hærgede linje 33 H, atter normaliseres, således at busdriften atter kommer til at forløbe i overensstemmelse med løfterne afgivet i køreplanen, og hvordan forklarer ministeren de idelige aflysninger, der nu igennem adskillige måneder har plaget specielt denne rute til stor gene for beboerne i Dragør, hvis eneste kollektive transportmulighed er busser?«

Begrundelse

[Connie Hedegaard]

Det forekommer bemærkelsesværdigt, at netop linje 33 H ustandselig skal rammes af aflysninger. For folk i Dragør er busdriften eneste offentlige transportmiddel, hvorfor det forekommer at være en urimelig prioritering at ramme netop dette distrikt, såfremt det måtte være mangel på chauffører, der skulle være årsagen til aflysningerne.

Da sygdom også har været angivet som forklaring på aflysninger, ønskes det oplyst, hvad ministeren mener kan være årsagen til, at sygdom i særlig grad har ramt den nævnte rute og det nævnte busdistrikt. Endelig vil det være af stor interesse for Amagers befolkning at erfare, hvad ministeren vil gøre for at sikre, at busdriften nu bringes i overensstemmelse med køreplanerne.

Svar (3/12 86):

Ministeren for offentlige arbejder (Nør Christensen):

Jeg skal gøre opmærksom på, at ansvaret for tilrettelæggelsen og udførelsen af busdriften i hovedstadsområdet i medfør af lovgivningen om hovedstadsrådets kollektive personbefordring ligger hos Hovedstadsrådet, der afholder omkostningerne herved.

Jeg har derfor fra Hovedstadsrådet indhentet den i kopi vedlagte udtalelse af 28. november 1986, hvortil jeg skal henvise.

Bilag

HOVEDSTADSRÅDET
Rådsformanden

Ministeriet for Offentlige Arbejder

Med henvisning til ministeriets brev af 24. november 1986 i anledning af et spørgsmål fra Folketinget om busdriften på Amager (S 275) skal udtales følgende:

Siden foråret 1986 har busdriften i hovedstadsregionen været ramt af mangel på chauffører, således at det ikke har været muligt at gennemføre alle køreplansatte ture.

Vi bestræber os på at fordele ulemperne over hele det københavnske område, således at der primært udgår ture på de tættest trafikerede buslinier, hvor det mærkes mindst.

Fra Dragør udgår buslinierne 30, 33 og 33 H, der alle kører til Rådhuspladsen. Linierne 33 og 33 H har samme rutføring, medens linie 30 kører via Sundbyvester Plads. Der er i morgenmyldretiden kl. ca. 5.30–8.30 i alt 45

busafgange mod Københavns centrum, og heraf er de 15 afgange på linie 33 H. De fleste dage aflyses 2–6 afgange på denne linie, og det er normalt kun de mindst benyttede ture, der udgår.

Det er naturligvis beklageligt, at det har været nødvendigt også at aflyse ture fra Dragør, men der er gennemsnitlig kun 4 minutter mellem busafgangene herfra, og den væsentligste ulempe for passagererne til linie 33 H er en forøgelse af rejsetiden på 4–10 minutter ved at benytte en af de øvrige paralleltløbende buslinier.

Såfremt aflysninger af ture fra Dragør helt skulle undgås, ville det være nødvendigt at aflyse ture på linie 13, der udgår fra samme garageanlæg. Denne linie har kun 3 afgange i timen i Rødovre, hvor et stort antal passagerer ikke har andre muligheder.

Der ville således her opstå en ekstra ventetid på 20–40 minutter. En sådan situation findes uacceptabel sammenlignet med de gener, der kan blive tale om i Dragørområdet, hvor man som nævnt har mulighed for at benytte de ordinære linie 30- og 33-busser, når der udgår ture på linie 33 H.

Siden foråret har der manglet mellem 100 og 150 buschauffører, og det har i en lang periode ikke været muligt at ansætte lige så mange chauffører, som der er afgået. Årsagen til den store afgang angives fra chaufførsiden at være, at det er muligt at opnå bedre lønforhold på det private arbejdsmarked.

De seneste to måneder er situationen imidlertid ændret, således at chaufførstyrken igen øges. Der er for længst iværksat en intensiv uddannelse af nye chauffører, og situationen er nu i så god bedring, at det påregnes, at der i løbet af en kortere periode kun undtagelsesvis vil blive aflyst enkelte ture på linie 33 H, og at busdriften i begyndelsen af 1987 stort set vil være normal i hele hovedstadsområdet.

Ved et møde fredag den 28. november med repræsentanter fra kommunalbestyrelsen for Dragør blev det drøftet, om det i situationen med stor chaufførmangel og dermed mange aflyste ture på linie 33 H ville være mest hensigtsmæssigt med en aflysning af alle ture på linie 33 H og i stedet benytte til rådighed værende chauffører til ekstrainsats på de erfaringsmæssigt hårdest belastede ture på de samløbende linier 30 og 33. Et forslag

[Ministeren for offentlige arbejder]

herom vil af HT blive forelagt Hovedstadsrådets trafikudvalg på et møde i december.

Man beklager, at det i en lang periode ikke har været muligt at yde en tilfredsstillende service, men som nævnt ser det ud til, at situationen vil blive normaliseret inden for en overskuelig fremtid.

Spm. nr. S 277

Til miljøministeren (20/11 86) af:

Lohmann (S):

»Hvad kan ministeren oplyse om virkningerne af loven om okker, og hvilke planer har ministeren for afhjælpning af de miljøgener, der eksisterer efter grundvandssænkninger før ikrafttræden den 1. juli 1985 af lov om okker?«

Svar (1/12 86):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henvise:

»Okkerloven trådte i kraft den 1. juli 1985. Miljøstyrelsen finder, at loven har virket i for kort tid til, at man med rimelig sikkerhed generelt kan vurdere lovens virkninger, herunder bl.a., om virkningerne svarer til de forventninger, som lå til grund ved Folketingets behandling af loven.

Med hensyn til antallet af dræningsansøgninger inden for de okkerpotentielle områder, samt hvorledes henholdsvis amtsrådenes og Miljøstyrelsens afgørelser har været i disse sager, er Miljøstyrelsen i øjeblikket i færd med at udarbejde en statistik herover i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål 67-69 (Alm. del - bilag 93) fra Folketingets miljø- og planlægningsudvalg.

Det kan oplyses, at Miljøstyrelsen har mulighed for i henhold til lovens § 6, stk. 1, punkt 2, at yde støtte til afhjælpning af okkergener i vandløb forårsaget af bl.a. dræninger påbegyndt før okkerlovens ikrafttræden den 1. juli 1985.

I vandløb, hvor okkerbelastningen er til hinder for opfyldelsen af amtsrådenes recipientkvalitetsmålsætning, kan vandløbsmyndigheden således søge Miljøstyrelsen om støtte til foranstaltninger, der forbedrer tilstanden. Amtsrådet har endvidere mulighed for at sø-

ge om støtte til foranstaltninger, der forbedrer tilstanden i kommunevandløb og private vandløb.

Miljøstyrelsen har siden okkerlovens ikrafttræden endnu ikke modtaget ansøgninger om støtte til rensningsforanstaltninger i allerede okkerbelastede vandløb.«

Spm. nr. S 281

Til ministeren for kulturelle anliggender (20/11 86) af:

Poulsgaard (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvor meget det vil koste skatteyderne at få klimaforholdene bragt i orden på Det Kongelige Teater?«

Begrundelse

Fremskridtspartiet advarede meget kraftigt imod ombygningen på Det Kongelige Teater til ¼ milliard kroner, men trods protester fra mange sider skulle dette prestigebyggeri gennemføres. Nu er det så fuldført, og vi har skandalen. Denne opbygning, der skulle lette arbejdsgangen og forholdene på teatret, har vist sig at være det modsatte, nemlig et mareid, og i den forbindelse kunne det være interessant for de tvangsindlagte betalere at få at vide, hvor mange flere millioner man skal ryste op med.

Svar (3/12 86):

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Der påregnes afholdt udgifter på 460.000 kr. til konsulentbistand til undersøgelse af klimaproblemer ved Statens Byggeforskningsinstitut, Bedriftsundhedstjenesten og de rådgivende arkitekter og ingeniører samt til forsøg med og gennemførelse af afskærmning af lys i den ene af prøvesalene. Herudover påregnes afholdt 45.000 kr. til leje af lokaler i Odd-Fellow Palæet til erstatning for prøvelokaler på teatret.

Disse udgifter bliver afholdt af byggebevillingen til Det Kongelige Teater.

Først når disse undersøgelser er afsluttet, er det muligt at vurdere, hvilke foranstaltninger der måtte være nødvendige, og dermed, hvilke udgifter der vil være forbundet hermed.

Spm. nr. S 282

Til *justitsministeren* (20/11 86) af:

Poulsen (FP):

»Hvilke landes statsborgere skal have visum for at kunne indrejse i Danmark?«

Begrundelse

Den direkte årsag til spørgsmålet er en sag, hvor en person søgte indrejse i Danmark på et marokkansk pas. Danske myndigheder var i første omgang tilbøjelig til at se væk fra loven af 17. oktober 1986, fordi justitsministeren har forsømt at benytte sin adgang efter flytningelovens § 39, stk. 2, til at pålægge marokkanske statsborgere visumpligt. Den pågældende sag blev løst ved, at vedkommende selv tilstod, at hans pas var forfalsket, så Danmark på den måde kunne blive fri for hans indrejse. Men risikoen for, at det fremover kan gå galt på dette felt, foreligger altså.

Det eksisterende hul dækkes selvsagt bedst ved, at 1983-lovens principper helt opgives. Men så længe folketingsflertallet af prestigemæssige grunde ikke vil erkende sin store 1983-fadæse, må visumreglerne tillægges en større betydning, end det egentlig er godt.

Da de udenlandske agenturer for at skaffe flytningene til Danmark jo muligt vil spille på, at nogle visumtyper (for eksempel til kort turistophold) opnås lettere end andre (for eksempel til at udføre et stykke arbejde), bedes det i svaret oplyst, hvor let det er at få det lettest opnåelige visum.

Svar (1/12 86):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det følger af udlændingelovens regler, at nordiske statsborgere og EF-statsborgere er fritaget for visum. Derudover kan justitsministeren i medfør af udlændingelovens § 39, stk. 2, fastsætte regler om, i hvilket omfang en udlænding skal have visum ved indrejse i eller udrejse af landet. Med hjemmel i denne bestemmelse er det i udlændingebekendtgørelsens § 14, stk. 1, nr. 3, fastsat, at udlændinge, der er statsborgere i et land, som Danmark har indgået en viseringsfrihedsaftale med, er fritaget for visum. Det samme gælder i henhold til udlændingebekendtgørelsens § 14, stk. 1, nr. 4, for udlændinge, der tilhører en særlig gruppe af udlændinge, som efter

justitsministerens bestemmelse er fritaget for visum.

Oplysninger om, hvilke personer der i henhold til udlændingebekendtgørelsens § 14, stk. 1, nr. 3 og 4, er fritaget for visum, gives i Statstidende. Et eksemplar af den seneste oversigt, der af Justitsministeriet er sendt til Statstidende med henblik på offentliggørelse, er tilsendt spørgeren direkte.

Spørgeren anmoder i begrundelsen for spørgsmålet om at få oplyst, hvor let det er for flygtninge at få det lettest opnåelige visum.

Justitsministeriet kan i den forbindelse henvise til pkt. 5.1.b. i bemærkningerne til det forslag til lov om ændring af udlændingeloven, der er gennemført som lov nr. 686 af 17. oktober 1986. Det siges i bemærkningerne:

»For at kunne indrejse i Danmark og søge asyl vil det normalt være nødvendigt, at udlændingen er i besiddelse af et visum. Dette skyldes, at Danmark har visumtvang over for statsborgere fra næsten alle lande, hvorfra asylansøgerne typisk kommer. Visum vil kunne opnås, såfremt der er tale om familiesammenføring, eller hvis der i øvrigt er tale om nært beslægtede personer i Danmark. Herudover vil visum kun kunne påregnes meddelt, hvis tungtvejende grunde taler herfor. I den forbindelse bemærkes, at der ved en gennemførelse af forslaget vil kunne vise sig at være et vist øget behov for at meddele visum til personer, der befinder sig i en akut politisk forfølgelsessituation.«

Justitsministeriet kan endvidere oplyse, at Udenrigsministeriet har orienteret de danske repræsentationer i udlandet herom.

Spm. nr. S 283

Til *arbejdsministeren* (20/11 86) af:

Jette Westh (SF):

»Kan og i givet fald vil ministeren gøre noget ved det problem, at nogle arbejdsløse først kan få arbejdsløshedsdagpenge for december udbetalt efter jul?«

Begrundelse

I Dagbladet Information kunne det den 19. november d.å. læses, at Arbejdsløsheds-kassernes Samvirke oplyser, at det er blevet præciseret over for A-kasserne, at dagpenge-

[Jette Westh]

ne ikke må udbetales, før ledighedsperioden er gået.

Indberetningsdatoen for december er søndag den 21., og det betyder, at A-kasserne ikke kan nå at behandle opgørelserne samt udbetale pengene før tidligst den 29. december.

Andre år har det været praksis i de fleste A-kasser at lempe bestemmelserne således, at de ledige kunne få deres dagpenge før jul. Spørgeren ved af egen erfaring, at de fleste arbejdsløse er i en sådan situation, at de ikke kan spare penge op til jul, og at de regner med disse penge, fordi det altid før er lykkedes A-kasserne at få pengene frem til jul.

Det bliver en trist jul i disse hjem, hvis denne nye praksis skal gælde.

Svar (27/11 86):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg har indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen, der oplyser, at problemet alene opstår for ledige, der får udbetalt dagpengene månedsvis, idet øvrige ledige vil få udbetalt dagpenge før jul. Efterlønsmodtagerne vil ligeledes få udbetalt deres efterløn før jul. Dette skyldes, at arbejdsløshedskasserne i forvejen har oplysningerne om efterlønsmodtagerne, og at disse derfor ikke skal afgive nye erklæringer for at få efterløn for næste periode.

Direktoratet oplyser endvidere, at det i forbindelse med fastlæggelse af udbetalingsperioderne generelt sikres, at dagpenge og efterløn kan udbetales inden den 1. i måneden.

For at såvel arbejdsløshedskasserne som arbejdsformidlingerne skulle have mulighed for i god tid at indrette administrationen og få fortrykt dagpengekort for de givne perioder, udsendte direktoratet allerede den 24. januar 1986 efter aftale med Arbejdsløshedskassernes Samvirke en rundskrivelse blandt andet vedrørende udbetaling af dagpenge og efterløn omkring julen 1986.

Direktoratet udsendte igen den 20. august 1986 en rundskrivelse, hvoraf det fremgik, at der ikke vil ske ændringer vedrørende udbetaling af dagpenge for månedskasser i december 1986.

Direktoratet har således i god tid og efter indstilling fra Arbejdsløshedskassernes Samvirke oplyst kasserne om udbetalingsperio-

derne og herunder især om udbetalingsperioden omkring jul.

Hvis det skulle sikres, at ledige, der får udbetalt dagpenge månedsvis, kunne få dagpenge udbetalt før jul, kunne det efter direktoratets opfattelse ske på én af to måder.

Dagpengeperioden kunne afkortes, hvilket ville betyde, at der ville komme en uges mindre dagpenge til udbetaling i december måned. Det manglende beløb ville først komme til udbetaling sidst i januar måned. Denne løsning vil efter direktoratets opfattelse give likviditetsmæssige problemer for de ledige.

I stedet kunne der gives tilladelse til at indsende dagpengekortet før dagpengeperiodens udløb. Dette ville betyde, at den ledige ikke ville have mulighed for at oplyse om eventuelle fradrag i den sidste uge i perioden og derfor efterfølgende skulle oplyse dette til kassen. Direktoratet har store betænkeligheder ved denne løsning, idet den vil give store administrative problemer såvel for direktoratet som for arbejdsløshedskasserne. Erfaringsmæssigt må det således forudses, at medlemmerne i nogle tilfælde glemmer at oplyse om eventuelle arbejdstimer efter, at kortet er afsendt, hvilket vil medføre et antal tilbagebetalingssager, herunder spørgsmål om sanktioner over for medlemmerne.

Direktoratet finder det således ikke hensigtsmæssigt at ændre de aftaler, som direktoratet har indgået med Arbejdsløshedskassernes Samvirke om udbetalingsperioderne i forbindelse med jul.

Jeg kan tilslutte mig direktoratets udtalelse.

Spm. nr. S 285

Til *justitsministeren* (21/11 86) af:

Lissa Mathiasen (S):

»Kan skattemyndighederne foretage udlæg i lønudbetaling til personer, når skifteretten har afsagt kendelse om gældssanering for vedkommende?«

Begrundelse

Ifølge konkurslovens § 206 anses en gældssaneringssag indledt ved skifterettens afgørelse på grundlag af en begæring fra den person, der ønsker gældssanering.

Ifølge samme lovs § 207, stk. 1, kan der ikke foretages udlæg m.v. i aktiver hos skyld-

[Lissa Mathiasen]

neren fra det tidspunkt, hvor gældssaneringen indledes, og til sagen afsluttes.

Skatterestancer er ifølge Statsskattedirektoratets cirkulære af 31. maj 1985 om gældssanering omfattet af gældssaneringen, og derfor burde der heller ikke kunne foretages udlæg i lønudbetalinger for at dække skatterestancer.

Spørgeren er vidende om, at dette rent faktisk alligevel sker, og ønsker derfor oplyst, om skattemyndighederne har ret til dette, og om der er tale om, at skattelovgivningen har forrang frem for gældssaneringsreglerne i konkursloven.

En sådan retstilstand strider efter spørgers opfattelse imod gældssaneringsreglernes formål og ånd, og det ønskes derfor i bekræftende fald oplyst, om justitsministeren deler denne opfattelse og vil tage initiativ til en ændring af retstilstanden.

Svar (28/11 86):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Ministeriet for Skatter og Afgifter har over for Justitsministeriet oplyst, at der for tiden verserer en sag ved Østre Landsret vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt lønindeholdelse efter kildeskattelovens § 73 er i strid med forbudet i konkurslovens § 207, stk. 1, imod at foretage arrest eller udlæg i skyldnerens aktiver fra gældssaneringsagens indledning og indtil dens slutning.

Under henvisning hertil finder jeg af principielle grunde ikke at burde udtale mig yderligere om spørgsmålet på nuværende tidspunkt.

Spm. nr. S 289

Til *miljøministeren* (21/11 86) af:

Steffensen (KRF):

»Vil ministeren oplyse, hvorledes han vil fremme brugen af vaskemidler, der ikke indeholder fosfat?«

Begrundelse

På det danske marked findes i alt fald ét vaskemiddel uden fosfat. Producenten oplyser, at hverken vaskeeffekten eller blegeeffekten af vaskemidlet forringes ved, at fosfatet i vaskemidlerne udskiftes med et andet stof.

I Schweiz er fosfat i vaskemidler forbudt, og i Norge er der begrænsninger i brugen af fosfat.

Iltsvindsproblemerne i bl.a. Kattegat skyldes, at havet tilføres for meget organisk materiale, kvælstof og fosfor.

Ministerens aktionsplan for havet omkring Danmark handler bl.a. også om rensning af spildevand for fosfor og kvælstof.

I dette som i alle andre forhold er det bedre at forebygge end at helbrede. Derfor må det være væsentligt at få belyst mulighederne for at få formindsket brugen af fosfat mest muligt.

Svar (2/12 86):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Folketinget har besluttet, at fosforudledningerne inden den 1. februar 1990 skal reduceres med 80 pct. For at nå dette mål må der foretages en fjernelse af fosfor på rensningsanlæggene. Dette gøres normalt ved kemisk fældning, idet tilsætning af jern- eller aluminiumsalte til spildevand vil udfælde fosfaterne. En del nyere rensningsanlæg er desuden indrettet til biologisk at fjerne væsentlige mængder fosfor.

Miljøstyrelsen vil i det videre arbejde med at opfylde Folketingets beslutning vurdere anvendelsen af fosfater i vaskemidler. Miljøstyrelsen er af den opfattelse, at brugen af fosfat i vaskemidler bør begrænses, såfremt det ikke medfører forøgede miljømæssige, sundhedsmæssige og vasketekniske problemer.

Det skal bemærkes, at fjernelse af fosfor fra vaskemidler vil være et utilstrækkeligt tiltag til alene at hæmme algevækst i søer, fjorde og havområder, idet fosfor fra vaskemidler kun udgør mellem 25 og 30 pct. af spildevandets totale fosforindhold.

Fosfater bruges i vaskemidler hovedsagelig på grund af deres evne til at binde kalken i vandet, hvorved kalkaflejringer i tekstiler og maskiner forhindres. Endvidere har fosfatindholdet betydning for vaskeeffektiviteten, idet fosfater forøger sæbernes vaskeevne og holder frigjort snavs svævende i vaskevandet.

Miljøstyrelsen har i forbindelse med NPO-redegørelsen fra 1984 vurderet alterna-

[Miljøministeren]

tiver til fosfat i vaskemidler og fundet, at deres miljømæssige, vasketekniske og sundhedsmæssige effekter på daværende tidspunkt ikke var tilfredsstillende belyst, og at de derfor ikke umiddelbart kunne anses for realistiske alternativer. Denne konklusion er nu taget op til fornyet overvejelse i forbindelse med vurderingen af mulighederne for at begrænse fosfatudledningerne.

Det skal afslutningsvis bemærkes, at Miljøstyrelsen forbereder udsendelse af en ny bekendtgørelse om registrering af vaske- og rengøringsmidlers kvantitative sammensætning. Når disse oplysninger indløber i løbet af foråret 1987, vil det på grundlag af indholdet af fosfat, fosfaterstatninger, overfladeaktive stoffer m.v. blive vurderet, om området skal gøres til genstand for en mere omfattende regulering for på denne måde at mindske de miljømæssige effekter af udledninger af vaske- og rengøringsmidler.«

Spm. nr. S 290

Til *justitsministeren* (24/11 86) af:

Stavad (S):

»Vil ministeren tage initiativ til, at oliebranchens kontoordninger for betaling af olieprodukter fritages for de nye regler om udbetaling, rentebetaling og stemping, såfremt formålet primært er at fordele fyringsomkostningerne jævnt ud over året og aftalen ikke indebærer en betydelig kreditgivning?«

Begrundelse

Det virker klart urimeligt, hvis kartoffelkurens regler ødelægger praktiske arrangementer med jævn fordeling af varmeudgifterne i løbet af året. Det kan ødelægge mange familiers økonomi, såfremt varmeudgiften skal betales med store beløb i de koldeste vintermåneder.

Det vil også være en klar forskelsbehandling af familier med eget fyringsanlæg i forhold til dem, der er tilsluttet de kollektive fjernvarmeværker eller har elvarme, da disse normalt vil få varmeudgifterne fordelt over hele året uden at blive ramt af kartoffelkurens skærpede bestemmelser for kontoordninger.

Svar (1/12 86):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Køb af olie på kredit har altid været omfattet af kreditkøbsloven.

Under Folketingets behandling af kartoffelkuren spurgte Oliebranchens Fællesrepræsentation Justitsministeriet, om de såkaldte varmekonti var omfattet af ændringsforslaget til kreditkøbsloven, hvilket Justitsministeriet bekræftede i en skrivelse af 15. oktober 1986.

Justitsministeriet har ikke fået yderligere henvendelser fra oliebranchen bortset fra en kopi af branchens henvendelse af 11. november 1986 til forbrugerombudsmanden, der som bekendt ikke kan ændre lovgivningen.

I ændringen af kreditkøbsloven blev der netop med henblik på, at kontohaverne kunne nå at indrette sig på de nye regler, givet adgang til, at man kan udskyde opkrævningen af specielt udbetalingen på de 30 pct. til senest den 31. januar 1987. Alle fik således mere end 3 måneder efter lovens vedtagelse til at indrette sig i overensstemmelse med loven. Oliebranchen har som nævnt allerede fra den 16. oktober 1986 vidst, at dens varmekonti var omfattet af kartoffelkurens indgreb over for kreditkøb.

Efter Justitsministeriets opfattelse kunne man derfor også i denne branche loyalt have forberedt kunderne på virkningerne af indgrebet og formentlig i meget vidt omfang have mindsket de ulemper, som altid må følge af en sådan straming af kreditreglerne.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at kreditkøbsloven indeholder en hjemmel for justitsministeren til at bestemme, at loven ikke eller kun delvis skal finde anvendelse på køb af bestemte arter af løsøre.

Formålet med kartoffelkurens indgreb har været at begrænse kreditgivningen og i stedet motivere til i videre omfang at foretage en forudgående opsparing. Dette bør i princippet også gælde et større indkøb af fyringsolie.

På baggrund af henvendelsen fra oliebranchen er jeg imidlertid villig til at undersøge, i hvilket omfang der er et reelt behov for at fritage varmekonti for de nye regler i kreditkøbsloven om minimumsafdrag for konti. Jeg vil derfor anmode oliebranchen om oplysninger, der kan belyse dette nærmere.

Det er derimod ikke regeringens opfattelse, at der er grundlag for at gennemføre lovændringer, der undtager oliekonti fra de sær-

[Justitsministeren]

lige bestemmelser om stempling ved oprettelse af nye konti eller rente ved kredit over en vis periode. Disse regler må også antages at kunne stimulere til at betale varmeudgifterne af opsparede midler frem for at opnå kredit.

Spm. nr. S 291

Til *justitsministeren* (24/11 86) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvad agter ministeren at foretage for at friholde varmekontokunder for forøgede udgifter i forbindelse med kartoffelkuren?«

Begrundelse

Ifølge Radioavisen den 23. november 1986 udtalte flere medlemmer af regeringspartierne sig velvilligt over for en undtagelse fra reglerne om 30 pct. i udbetaling ved varmekontoordninger.

Kartoffelkurens afgifter har på mange måder vist sig at være ugenomtænkte og uden den tilsigtede effekt. Afgiften på kontokøb er en af kartoffelkurens ingredienser, og da varmekonti kommer til at indgå i denne ordning, rammes stort set alle husejere i Danmark af disse kontoafgifter.

Da indkøb af brændsel er nødvendigt og statens afgiftsniveau er ekstremt højt, vil prisen for f.eks. fyringsolie være tilsvarende høj.

Ministerens bedes omgående sikre, at der rettes en smule op på kartoffelkurens urimeheder, som Fremskridtspartiet i øvrigt har taget klar afstand fra.

Svar (28/11 86):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg kan henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. S 290. I øvrigt kan jeg tilføje, at der bortset fra almindelige kreditrenter ikke vil blive tale om forøgede udgifter for de kunder, der allerede ved lovens ikrafttræden havde en varmekonto.

Spm. nr. S 292

Til *undervisningsministeren* (23/11 86) af:

Jes Lunde (SF):

»Vil ministeren drage omsorg for, at brugerne i videst muligt omfang inddrages ved valg af kunst i nybyggeri inden for ministeriets område?«

Begrundelse

Ifølge Aalborg Stiftstidende den 22. november 1986 har Undervisningsministeriets Byggedirektorat tænkt sig at se helt bort fra de lokale brugerønsker i forbindelse med byggeafsnit 5 på Aalborg Universitetscenter. Brugernes repræsenteret ved AUCs udsmykningsudvalg har fremført en række ønsker til valg af kunstnere m.v., medens Byggedirektoratet ifølge avisens referat har tænkt sig at tilsidesætte disse til fordel for en kunstner, som udsmykningsudvalget med baggrund i tidligere erfaringer direkte frabeder sig.

Spørgeren finder direktoratets handlemåde helt uantagelig og i strid med den politiske vilje til decentralisering, som præger et flertal af Folketingets partier. Spørgeren sætter derfor sin lid til, at ministeren vil drage omsorg for en ændret arbejdsstil.

Svar (1/12 86):

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

De nærmere regler om kunstnerisk udsmykning af statsligt byggeri findes i Byggestyrelsens cirkulære af 23. december 1983.

Cirkulæret bestemmer, at der normalt skal afsættes et beløb på 1 pct. af bygningsudgiften, og fastsætter den procedure, der skal følges ved anvendelsen af beløbet. Den styrelse, som forbereder et byggeri egnet for kunstnerisk udsmykning, skal først drøfte sagen med Statens Kunstfond. Den byggende styrelse træffer herefter beslutning om, hvorvidt byggeriet skal kunstnerisk udsmykkes.

Selv om cirkulæret ikke direkte omtaler borgernes inddragelse i overvejelserne om den kunstneriske udsmykning, har Byggedirektoratet altid anset det for naturligt, at både brugersiden og den projekterende arkitekt får afgørende indflydelse på dette spørgsmål. Det er i fuld forståelse med Byggedirektoratet, at Aalborg Universitetscenter har nedsat et internt udvalg til at deltage i forhandlingerne om udsmykningen.

Desværre har det vist sig, at der i det foreliggende tilfælde ikke er overensstemmelse mellem på den ene side brugersidens forslag og på den anden side Statens Kunstfonds og den projekterende arkitekts opfattelse.

Byggedirektoratet har forsøgt at forene parterne, og som det fremgår af en udtalelse, som Byggedirektoratets chef på foranledning

[Undervisningsministeren]

af en artikel i Aalborg Stiftstidende har givet til bladet den 24. november 1986, vil man gøre et fornyet forsøg på at forlige parterne og bøje synspunkterne mod hinanden.

På denne baggrund finder jeg, at direktoratets handlemåde stemmer helt overens med de principper, der er fastlagt i Byggestyrelsens cirkulære, og jeg finder intet grundlag for at bede direktoratet om at ændre arbejdsstil.

Spm. nr. S 293

Til *arbejdsministeren* (24/11 86) af:

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

»Vil ministeren oplyse, hvorfor man i Danmark ikke er i stand til at overvåge en grænseværdi, der er lavere end 0,3 fibre/cm³, og samtidig dokumentere, hvordan man i England (fra 1984) og i USA (fra 1986) overvåger en grænseværdi på 0,2 fibre/cm³, det vil sige, hvilke prøveopsamlings- og analysemetoder man anvender i disse lande?«

Begrundelse

Det forekommer helt mærkværdigt, at Arbejdstilsynet i bilag 8 til »Handlingsplan for et asbestfrit Danmark« oplyser, at det kun er muligt at overvåge en grænseværdi på 0,3 fibre/cm³.

Allerede i Revised Recommended Asbestos Standard fra NIOSH, US Dept. of Health, Education and Welfare, foreslås i 1976, at grænseværdien nedsættes til 0,1 fiber/cm³, da denne grænseværdi er den laveste, der kan måles på dette tidspunkt med lysoptisk mikroskopi.

Man fristes til at spørge sig selv, om måleteknikken er blevet forringet siden 1976.

I Danmark har vi i øvrigt haft en grænseværdi for blå asbest på 0,1 fiber/cm³, og nu rejser spørgsmålet sig jo, om Arbejdstilsynet heller ikke mente, at man i virkeligheden kunne overvåge denne.

Foreløbigt svar (1/12 86):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg har anmodet Direktoratet for Arbejdstilsynet om en udtalelse om spørgsmålet.

Da spørgsmålet henviser til bl.a. amerikanske prøveopsamlings- og analysemetoder, har Arbejdstilsynet, forinden udtalelsen kan afgi-

ves, fundet det nødvendigt at indhente en række oplysninger fra det amerikanske arbejdstilsyn.

Jeg vil vende tilbage til spørgsmålet, når disse oplysninger og Arbejdstilsynets udtalelse foreligger.

Spm. nr. S 296

Til *justitsministeren* (24/11 86) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvorfor foregår der ikke en vurdering af nybyggede skibe, der, inden de sættes i vandet, kan fortælle, om skibene er handelsskibe og ikke skibe, der kommer ind under våbenloven, så der ved salg af skibene spares tid og unødigt bueraukrati, hvorved en handel mistes?«

Svar (28/11 86):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Efter våbenlovens § 6, stk. 1, nr. 3, er det forbudt uden tilladelse fra Justitsministeriet i hvert enkelt tilfælde at udføre materiel til blandt andet søkrig.

Som det fremgår af mit svar på spørgsmål nr. S 191, afhænger det af en konkret vurdering, hvorvidt et skib er omfattet af denne bestemmelse i våbenloven. I denne vurdering indgår blandt andet skibets fysiske indretning m.v., herunder konstruktion, armering, udstyr og eventuelle særlige militære specifikationer. Endelig indgår den anvendelse, som skibet sælges til, med en vis vægt i den samlede vurdering.

Det vil således ikke i alle tilfælde på forhånd være muligt at tage stilling til, om et skib er omfattet af våbenlovens bestemmelse.

Spm. nr. S 297

Til *justitsministeren* (24/11 86) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvad har ministeriet foretaget for at vurdere, om Mercandias skibe hører under våbenloven?«

Begrundelse

Der henvises til ministeriets svar af 10. november 1986 på spørgsmål nr. S 191.

Svar (28/11 86):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Som det fremgår af mit svar på spørgsmål nr. S 191, kan jeg ikke på det foreliggende grundlag tage endelig stilling til, hvorvidt en eksport af Mercandias ro/ro-færger kræver tilladelse efter våbenlovens § 6, stk. 1.

Som det endvidere fremgår af mit svar, er jeg indstillet på hurtigt at tage stilling til spørgsmålet, når der foreligger tilstrækkelige oplysninger om de enkelte salg til udlandet, som skibsreder Per Henriksen måtte overveje at gennemføre.

Da Justitsministeriet imidlertid ikke har modtaget ansøgning om tilladelse til eksport af de nævnte skibe eller modtaget oplysninger om konkrete salg, som agtes gennemført, har Justitsministeriet ikke haft anledning til at tage stilling til spørgsmålet.

Spm. nr. S 298

Til *udenrigsministeren* (24/11 86) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil udenrigsministeren omgående sende ny telex til de ambassader, ministeriet tilskrev for nylig, hvorved man ødelagde Mercandias salg af nogle handelsskibe, så snart justitsministeren har fundet ud af, om skibene er handelsskibe eller skal ind under våbenloven?«

Begrundelse

Der henvises til ministeriets svar af 7. november 1986 på spørgsmål nr. S 192.

Svar (3/12 86):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Udenrigsministeriet vil selvfølgelig fortsat følge sædvanlig praksis i sagen. Hvad dette konkret indebærer, vil afhænge af, hvilken afgørelse Justitsministeriet måtte træffe, når grundlaget for en sådan afgørelse foreligger, jf. justitsministerens svar på spørgsmål nr. S 297.

Spm. nr. S 302

Til *ministeren for skatter og afgifter* (27/11 86) af:

Erenbjerg (S):

»Vil ministeren overveje at lade assurandørers indtægter omfatte af virksomhedsbeskatningen?«

Begrundelse

Nogle assurandører er i deres ansættelsesforhold pålagt at afholde udgifter til kørsel, kontorhold, annoncering, reklameartikler m.v.

Dette indebærer naturligvis, at de bliver hårdt ramt af skattereformen, hvis de ikke kan blive omfattet af virksomhedsbeskatningen.

De bliver hårdt og vel nok utilsigtet hårdt ramt, fordi de, da de skal afholde ikke uvæsentlige erhvervsudgifter, jo naturligvis vil opnå en relativt høj bruttoindkomst med derfor følgende høj trækprocent.

Modsat vil de, hvis de ikke omfattes af virksomhedsbeskatningen, kun kunne opnå et fradrag på 50 pct. af de faktiske udgifter.

Svar (4/12 86):

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Reglerne i den nye virksomhedsskattelov, der har virkning fra og med indkomståret 1987, kan anvendes af skattepligtige personer, der driver selvstændig erhvervsvirksomhed. Skattepligtige, der er ansat som lønmodtagere, vil som altovervejende hovedregel ikke kunne anvende virksomhedsordningen.

Der kan dog forekomme undtagelser fra denne hovedregel. Det gælder i visse tilfælde, hvis erhvervelsen af en A-indkomst forudsætter afholdelse af væsentlige driftsomkostninger, f.eks. til leje af erhvervslokaler, til antagelse af lønnet medhjælp og til indsats af væsentlige driftsmidler eller af kapital i øvrigt. Det er dog altid en forudsætning, at de nævnte driftsomkostninger efter deres art og omfang ligger væsentligt ud over, hvad der er sædvanligt i lønmodtagerforhold.

Det beror på en konkret vurdering, om en lønmodtager i givet fald kan anvende virksomhedsordningen. Der kan derfor ikke gives et generelt tilsagn om at inddrage f.eks. assurandørers indtægter under virksomhedsordningen. En assurandør, der driver sit kontor for egen regning og herunder er ansvarlig for en del af lønudgifterne, vil dog efter omstændighederne kunne anvende virksomhedsordningen.

Spm. nr. S 304

Til statsministeren (27/11 86) af:

Albrechtsen (VS):

»Kan statsministeren oplyse, om der var noget konkret formål med de danske ministres samtaler med Israels forsvarsminister, Yitzhak Rabin, under hans nylige besøg i København?«

Begrundelse

Den israelske forsvarsminister Rabins halvofficielle besøg i København fandt sted på et tidspunkt, da Rabin var fuldt ud optaget af at prøve at tilbagevise oplysningerne om Israels medvirken i USA's våbenhandler med Iran. Ifølge Politiken den 21. november 1986 ønskede Rabin at orientere de danske ministre om situationen i og omkring Israel og om Israels syn på UNIFIL-styrken.

Få dage senere måtte de israelske myndigheder erkende, at oplysningerne om israelsk medvirken var sande (hvad Rabin energisk havde benægtet over for den danske presse). Og affærens fulde omfang er langtfra afdækket: Israel har været involveret i langt mere omfattende våbenleverancer end hidtil kendt.

Det forekommer næppe troligt, at Rabin i en sådan situation, hvor den israelske regering kæmpede desperat for at hindre disse afsløringer, er taget til København blot for at udveksle høfligheder med danske ministre. Det er sandsynligt, at han har haft konkrete ønsker om støtte af politisk eller anden art. Det kan man i hvert fald frygte.

Spørgeren har fået oplyst, at Rabin havde møder med statsministeren og forsvarsministeren. Det er ikke mindst interessant, hvad Rabin kan have haft at drøfte med den danske forsvarsminister.

Svar (2/12 86):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Den israelske forsvarsminister, Yitzhak Rabin, aflagde uofficielt besøg i København i dagene 19.-22. november 1986.

Besøget var led i en rundrejse til en række europæiske hovedstæder og havde ikke noget konkret formål i øvrigt.

Spm. nr. S 306

Til ministeren for offentlige arbejder (27/11 86) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange timer de ansatte på postkontorerne i Kalundborg, Korsør, Næstved, Nykøbing Sjælland samt Ringsted har til gode til afspadsering?«

Begrundelse

Det forlyder, at mange afspadseringstimer er sparet op på postkontorerne over hele landet, og at det er umuligt at få afspadseret timerne.

Derfor burde der ansættes flere inden for Post- og Telegrafvæsenet, således at afspadseringen kan fungere efter hensigten.

Desuden er timelønnen for en ansat mindre end overtidsbetalingen, hvilket må betyde besparelser for Post- og Telegrafvæsenet.

Svar (3/12 86):

Ministeren for offentlige arbejder (Nør Christensen):

På de af spørgeren nævnte postkontorer er antallet af tilgodehavende timer til afspadsering anført nedenfor. Til sammenligning er endvidere anført postkontorerens totale årlige timeforbrug samt den procentsats, den tilgodehavende frihed udgør heraf.

Postkontor	Antal tilgodehavende timer	Totalt årligt timeforbrug	Pct.
Kalundborg	11.900	330.000	3,6
Korsør	3.500	135.000	2,6
Næstved	9.000	440.000	2,1
Nykøbing Sjælland	6.900	220.000	3,1
Ringsted	6.900	300.000	2,3

De tilgodehavende timer hidrører ikke ale-

[Ministeren for offentlige arbejder]

ne fra overarbejde, men også fra fritidsopsparring gennem andre bestemmelser, f.eks. 14-6-frihed.

Postkontorerne er til stadighed opmærksomme på at tilpasse personalestyrken, så tilgodehavende frihed kan afvikles uden opsamling af uforholdsmæssig megen tilgodehavende frihed, ligesom de er opmærksomme på overholdelse af de fastsatte frister for afvikling af tilgodehavende frihed.

Spm. nr. S 337

Til *justitsministeren* (1/12 86) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, om der er konkrete tanker om at løslade den firdobbelte politimorder Palle Sørensen, der er idømt livsvarigt fængsel for disse mord?«

Begrundelse

Ifølge forlydender i pressen er der allerede forhandlinger i gang, hvor justitsministeren er indblandet. Spørgeren mener ikke, at lægernes oplysninger om, at politimorderen er normal, betyder noget. Da Palle Sørensen myrdede fire mennesker, blev han også erklæret for normal af lægerne, så det er svært at se forskellen.

En fastholdelse af livsvarig straf er den eneste mulighed for at bevare en smule tro på retssystemet, og spørgeren kan ikke få øje på nogen saglig begrundelse for, at Palle Sørensen nogen sinde skal ud af fængslet.

Ministeren bedes derfor oplyse, om han er enig med spørgeren i denne holdning.

Svar (4/12 86):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Justitsministeriet har gentagne gange meddelt Palle Sørensen afslag på benådning. Der er ikke truffet beslutning om at iværksætte en procedure, der kan føre til benådning af Palle Sørensen.

På baggrund af bl.a. drøftelser med Palle Sørensens advokat har Justitsministeriet truffet beslutning om at overføre Palle Sørensen fra Statsfængslet i Vridsløselille til Anstalten ved Herstedvester, således at der inden for en afgrænset periode kan søges tilvejebragt grundlag for en erklæring, der kan forelægges Retslægerådet. Der er ikke på nogen må-

de givet Palle Sørensens advokat tilsagn om, at disse undersøgelser kan føre til benådning af Palle Sørensen.

Justitsministeriet finder ikke på nuværende tidspunkt at kunne udtale sig om, hvilke overvejelser de erklæringer, som måtte fremkomme fra Anstalten ved Herstedvester og Retslægerådet, kan give anledning til. I 1984, 1985 og 1986 har Justitsministeriet af humane grunde givet Palle Sørensen tilladelse til udgang under ledsagelse i en række tilfælde.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forhandling om redegørelse nr. R 6:

Fiskeriministerens fiskeripolitiske redegørelse af 12. november 1986.

(Redegørelsen anmeldt 12/11 1986. Redegørelsen givet 12/11 1986. Meddelelser om forhandling 12/11 1986 og 18/11 1986).

Forhandling

Arne Jensen (S):

Valgkampen er åbenbart i fuld gang. Regeringen lancerer for tiden et hav af redegørelser. I de seneste måneder er Folketinget blevet præsenteret for en lang række redegørelser fra statsministeren, udenrigsministeren, industriministeren, landbrugsministeren, energiministeren og socialministeren, og flere er på vej. Og melodien er stort set den samme.

De hidtidige redegørelser har indeholdt mange gode, men brede og overfladiske hensigtserklæringer, og på trods af betegnelser som »dynamisk«, »offensiv«, »strategisk« og andre positivt ladede fyldord har de været uden konkret indhold.

Fiskeriministerens redegørelse er ingen undtagelse fra denne linje. Den indeholder også mange gode, men meget lidt konkrete hensigtserklæringer, og vi håber, at vi under forhandlingen her kan få skrællet nogle af de mange fyldord af og på trods af dem finde frem til de positive elementer og få dem konkretiseret.

Vi kan glæde os over, at fiskeriministeren har erkendt, at indsatsen for forskning, teknologi og produktudvikling og også eksportområdet skal fremmes. Det er en forudsætning for en bedre indtjening og også en